

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
43.SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE
držane, 29.6.2005.godine

PREDsjedavajući
VELIMIR JUKIĆ

Poštovani izaslanici, poštovani gosti, predstavnici sredstava javnog informiranja, sve nazočne pozdravljam i tovaram 43. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na sjednici je nazočno svih 15 izaslanika, dakle po 5 iz reda svakog konstitutivnog naroda, iz reda bošnjačkog naroda, iz reda hrvatskog naroda, iz reda srpskog naroda, svi su nazočni.

Za 43. sjednicu, predlažem sljedeći dnevni red;

1. Odgovori na izaslanička pitanja i izaslanička pitanja,
2. Usvajanje zapisnika 42. sjednice Doma naroda,
3. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o konkurenciji,
4. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH,

I sada jedna mala u redoslijedu pormjena. Točke pod brojem 11 i 12, predlažu se pod rednim brojem 5 i 6. Dakle,

5. Prijedlog zakona o željeznicama BiH, prvo čitanje,
6. Prijedlog zakona o Službi za poslove sa strancima, prvo čitanje,
7. Očitovanje Doma naroda o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku u BiH, po žurnom postupku, sukladno članku 100. Poslovnika Doma naroda,
8. Očitovanje Doma naroda o zahtjevu Zastupničkog doma za razmatranje Zakona o izmjeni Zakona o carinskoj tarifi BiH po žurnom postupku, sukladno članku 100. Poslovnika Doma naroda,
9. Očitovanje Doma naroda o zahtjevu izaslanika Boška Šiljegovića, za razmatranje Okvirnog zakona o visokom obrazovanju, oo žurnom postupku, sukladno članku 99. Poslovnika Doma naroda,
10. Očitovanje Doma naroda o zahtjevu Zastupničkog doma za razmatranje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u BiH, po žurnom postupku, sukladno članku 99. Poslovnika Doma naroda,
11. Prijedlog zakona o zaduživanju i dugu i jamstvima BiH, drugo čitanje,
12. Prijedlog zakona o Javnom RTV sustavu BiH, prvo čitanje,

13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu u institucijama BiH, prvo čitanje, predlagatelj Zastupnički dom,
14. Prijedlog rezolucije protiv amnestiranja četničkog pokreta Draže Mihajlovića o zločina počinjenih tokom II svjetskog rata, predlagatelj Halid Genjac,
15. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Visokog predstavnika za BiH o uspostavi Ureda registrara Odsjeka I za ratne zločine i Odsjeka II za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju kaznenog i apelacijskog odjeljenja Suda BiH kao i posebnog odjeljenja za ratne zločine te posebnog odjeljenja za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Tužiteljstva BiH,
16. Davanje suglasnosti za ratificiranje Ugovora o zajmu regionalni program razvoja putem BiH i Evropske banke za obnovu i razvoj,
17. Davanje suglasnosti za ratificiranje note Sporazuma između guvernera Centralne banke Libije i ministara za međunarodnu suradnju BiH SFRJ,
18. Davanje suglasnosti za ratificiranje Protokola između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske o međusobnoj zamjeni nekretnina, zemljišta za izgradnju diplomatskih predstavništava u Sarajevu i Ankari,
19. Davanje suglasnosti za ratificiranje Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima,
20. Davanje suglasnosti za ratificiranje Anekса II Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima u zoni zajedničke lokacije na graničnom prelazu, Doljani-Metković,
21. Davanje suglasnosti za ratificiranje Anekса III Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima u zoni zajedničke lokacije na graničnom prelazu, Neum I - Klek,
22. Davanje suglasnosti za ratificiranje Anekса IV Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima u zoni zajedničke lokacije na graničnom prelazu, Neum II – Zaton – Doli,
23. Davanje suglasnosti za ratificiranje Anekса V Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima u zoni zajedničke lokacije na graničnom prelazu, Velika Kladuša - Maljevac,
24. Davanje suglasnosti za ratificiranje Anekса VI Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima u zoni zajedničke lokacije na graničnom prelazu, Izačić – Ličko Petrovo selo.

Ovo je dnevni red. Ja naravno otvaram raspravu o dnevnom redu. Tko se javlja?
Gospodin Milojević.

Gospodine Milojeviću, izvolite.

GORAN MILOJEVIĆ

Pozdrav uvaženim kolegama, dragim gostima, predstavnicima javnog informisanja, ja predlažem dopunu dnevnog reda sa tačkom, davanje saglasnosti za ratifikaciju Aneksa, pa ne znam koji broj, Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima u zoni zajedničkih lokacija na graničnom prelazu Kostajnica, jer je ta saglasnost data i u Predstavničkom domu i ne vidim razloga zašto bi izdvajali Kostajnicu, pa predlažem dakle, da se u toku današnjeg zasjedanja sastane nadležna komisija i kako bi naš dom danas mogao da usvoji odnosno da ratificuje i ovu saglasnost. Zahvaljujem se.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Milojeviću.
Gospodin Čengić, nedležna komisija.

HASAN ČENGIĆ

Koristim priliku da pozdravim sve kolege članove Vijeća ministara, predstavnike međunarodne zajednice, predstavnike medija i sve ostale i da kažem, što se mene tiče mislim da je ova ideja jako dobra, s obzirom da na današnjoj sjednici imamo predviđeno već nekoliko ovih sporazuma sa Republikom Hrvatskom i upravo ovaj sporazum vezano za prelaz u Kostajnici, zapravo dopunjava i kompletira ovaj set sporazuma sa Hrvatskom i mislim da je realno, s obzirom da su svi članovi Komisije danas prisutni na sjednici Doma, da u jednoj od pauza koju budemo napravili danas, da Komisija razmatra ovaj prijedlog sporazuma i da ga predloži Domu. A, ako Komisija dadne takav prijedlog, ondaće Dom imati priliku da se izjasni o tome.

Mislim da je dobra ideja da ovu tačku dnevnog reda uvrstimo u današnji dnevni red. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodine Čengiću. Gospodin Halid Genjac.

HALID GENJAC

Predsjedništvo, poštovni delegati, predstavnici medija, ja imam prijedlog za dopunu dnevnog reda današnjeg zasjedanja. I, u skladu sa članom 45. tačka 1. Poslovnika Doma naroda, predlažem da se dnevni red dopuni tačkom pod nazivom – usvajanje inicijative za proglašenje 11.jula, danom žalosti u BiH.

Obrazloženje, vrlo kratko, vrlo kratko obrazloženje. Tokom proteklog rata, počinjeni su brojni zločini na cijelom teritoriju BiH. Po brutalnosti i broju žrtava najteži zločin izvršen u Srebrenici. Podaci, snimci i drugi dokumenti o ovom najtežem zločinu počinjenom u Evropi nakon II svjetskog rata koji se skupljaju svih ovih 10 godina, učinili su da se suočenje sa istinom Srebrenice, nikako ne može izbjegći. Zato su razumljive reakcije javnosti u našoj zemlji i u susjednim zemljama, pa i čitavom svijetu. To su prije svega reakcije u kojima se izražava saučešće sažrtvama i htjenje da se čini sve što je potrebno da se više nikad ne ponovi srebrenički zločin.

Najmanje što mi možemo učiniti prema žrtvama svih zločina je da upravo dan kada je izvršen genocid u Srebrenici, proglašimo danom žalosti u BiH, da taj dan, 11.juli bude dan sjećanja i opomene.

Zato predlažem, da se razmotri ovo pitanje, kako bi se inicijativa Predsjedništvu BiH uputila o proglašenju 11.jula, dan .... Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Hvala gospodinu Genjcu. Ko dalje želi o dnevnom redu, pa ćemo se onda izjašnjavati o prijedlozima? Dobro, nema više zainteresiranih.

Sad ćemo se izjasniti o prijedlozima. Dakle, prijedlog gospodina Gorana Milojevića, da se kao 25. točka dnevnog reda uvrsti Aneks bi bio VII, znači davanje suglasnosti za ratificiranje Aneksa VII Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima u zoni zajedničke lokacije na graničnom prelazu Kostajnica, a mislim da se zove Bosanska-Hratska. To je znači prijedlog.

Ko je za da se uvrsti ova točka u dnevni red, rekli smo na kakav način, dakle da nadležna komisija je obvezna u jednoj od stanki koje budemo organizirali tokom zasjedanja.

Ko je za? Zahvaljujem.

I, konstatiram da smo jednoglasno usvojili predložnu točku dnevnog reda i stavili je na 25.mjesto.

Imamo prijedlog gospodina Halida Genjca da se u dnevni red, uvrsti još jedna točka. On je pročitao, obrazložio dakle, inicijativa da se 11.juli proglaši danom žalosti u BiH.

Gospodin Milojević želi komentirati, izvolite.

GORAN MILOJEVIĆ

Uz duboko uvažavanje predloga gospodina Genjca, epijetet naravno prema žrtvama, meni se čini da bi određivanje, da li se ovo odnosi na 11.juli 2005. ili generalno? Ako je generalno, je li, ne znam da li može Predsjedništvo onda donijeti takvu odluku ili se ta materija zakonom mora urediti. Mislim, tu je malo samo dilema.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Ima li gospodin Genjac, odgovor na postavljeno pitanje ili pojašnjenje?

HALID GENJAC

Dakle, ja sam predložio da se uvrsti tačka pod nazivom, razmatranje inicijative i usvajanje inicijative da se, koja bi se uputila Predsjedništvu i da ono proglaši dan žalosti. Predsjedništvo u svojoj nadležnosti ima, jeste, 11.juli, Predsjedništvo u svojoj nadležnosti ima kapacitet da proglašava dan žalosti i mi bi tokom razmatranja ove inicijative na današnjoj sjednici, odredili šta želimo,kako želimo a Predsjedništvo bi se na osnovu naše inicijative koja bi bila preporuka i inicijativa, i ipak samo inicijativa Predsjedništvo bi donijelo konačnu odluku, na osnovu svojih kapaciteta i ovlaštenja. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodine Genjac. Dakle, dobili smo pojašnjenje. Ovde samo treba uz ovaj zahtjev staviti godinu 2005. jer ovde piše samo 11.jul, ne piše koje godine niti trajno. Sad smo sve razumjeli. Dobro.

Gospodin Šiljegović želi.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvaženi Kolegij, kolege delegati, dame i gospodo, Klub srpskih delegata, će prihvatići da se inicijativa nađe na dnevnom redu. To je poslovničko pravo kolege, da se uvrsti i nađe na dnevnom redu i da u toku rasprave vidimo, pošto već imamo sad nesuglasica, da li je to 11. da li je to 2005. ali u toku rasprave ćemo vidjeti. Ne bih prejudicirao sudbinu inicijative ali prihvatom da se nađe na dnevnom redu. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodin Pajić Đoko. Đoki izvolite.

ĐOKO PAJIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege delgati, dame i gospodo, evo kolega Šilegović je rekao da Klub srpskih delegata će dati saglasnost da se ova tačka uvrsti u dnevni red. Ali ja moram da kažem da ja ne mogu dati saglasnost za uvrštavanje. Da objasnim zašto ću biti protiv.

Naime, jasno je da je 11.jula '95.godine, počinjen strašan zločin u Srebrenici i to niko ne spori i ne sporim to ni ja. Međutim, jasno je i to da je točno čitavog tog perioda '92.-'95.godina, da su počinjeni mnogi zločini. Ako bih ja lično govorim u svoje ime, dao saglasnost da se taj dan 11.juli proglaši danom žalosti, uvrijedio bih samog sebe i uvrijedio bih sve druge porodice čiji su najmiliji stradali tokom čitavog perioda '92.-'95.godina. Za mene je dan žalosti 20.mart '95.godine. Za neke je to 15. maj '92., za one porodice čije je preko 250 ljudi stradalo u tuzlanskoj koloni. Za neke, 7. januar '93.godine, najveći srpski praznik, pravoslavni praznik Božić, kada su njihovi najmiliji pobijeni i stradali na taj dan. Za mnoge druge iz eda hrvatskog i bošnjačkog ili muslimanskog naroda su neki drugi datumi, kada su njihovi najmiliji stradali, njihov dan žalosti. Prema tome, ne bi bio korektan ni prema sebi, ni prema svima drugim jer smatram da bi to bila diskriminacija jednih porodica, jednih žrtava jednih u odnosu na porodice i žrtve drugih. Toliko, hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Pajiću. Više ne vidim prijavljenih. Ja pozivam da se izjasnimo o prijedlogu gospodina Genjca da se ova točka uvrsti u dnevni red. dakle, ja ću je ponoviti, inicijativa za proglašenje 11.jula danom žalosti u BiH.

Ko je za?

Ko je protiv?

Uzdržan? Zahvalujem.

Konstatiram, da smo sa 14 glasova za, 1 glasom protiv, bez glasova uzdržanih, usvojili dopunu dnevnog reda, sa rečenom točkom, dakle inicijativa za proglašenje 11. jula danom žalosti u BiH, koja će biti upućena Predsjedništvu, odnosno tako piše u zehćevu.

Prelazimo na prvu točku dnevnog reda,

Ad.1. Odgovor na izaslanička pitanja i izaslanička pitanja

Je li ima, gospodin Limov.

TIHOMIR LIMOV

Uvaženi gospodine predsjedatelju i gospodo dopredsjedatelji, poštovana kolegice i kolege, cijenjeni predstavnici Vijeća ministara i drugih institucija BiH, dame i gospodo predstavnici međunarodne zajednice, nevladinog sektora i predstavnici sredstava javnog informiranja, pozdravljujući vas sve zajedno, želim oву prigodu izskoristiti i prokomentirati odgovore na moja izaslanička pitanja a sve ukupno sam dobio četiri odgovora na moja pitanja, postavljena naravno u ranijem razdoblju.

I, kao što i obično Vijeće ministara ove rokove ne usuglašava sa našim poslovnikom, i ovaj put je trebalo od 6 do 12 puta više vremena nego što je predviđeno našim poslovnikom. Ali, što je tu je.

Imajući na umu atmosferu i način rada Vijeća ministara, osobno procjenujem da je dobro i ovako i dobro i ovoliko. Međutim, ipak s obzirom na činjenicu da su vrlo indikativni ovi odgovori, a i naravno kad sam postavljao pitanja prepostavlja sam da će u odgovorima biti interesantnih podataka i materijala.

Prvo pitanje, odnosilo se na odgovor koji je pripremilo Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa. I, vi ste uvažene kolege, dobili sve ove odgovore, tako da ja nemam potrebu šire govoriti o tome, ali ipak skrenuo bih pozornost na nekoliko stvari.

Naime, sveukupna vrijednost za 9 u osnovi poljoprivredno-prehranentih proizvoda, uvezenih u BiH u prošloj 2004.godini, je 563 odnosno evo, približno 564 milijuna KM a za iste te proizvode naš izvoz je iznosio oko 60 milijuna KM što znači da nam je deficit bio nešto više od 500 miliona ili nešto manje nego što je godišnji proračun svih institucija BiH.

Dakle, ovi podaci su svakako vrlo alarmantni i oni ustvari govore da je ovo prava formula za naš kolaps, odnosno ekonomsku propast ukoliko nešto značajnije na ovom planu se ne učini i to što prije i što efikasnije. Nastranu, činjenica što ja mislim da ovo nisu do kraja pouzdani podaci i što sam uvjeren da u odnosu na neke stavke bar 5-6 puta su teže činjenice koje govore o tome da je primjera radi, preko 17 miliona plaćenih za uvoz sjemena i sadnog materijala, zatim da je deficit od 50-tak milijuna za mlijeko i mlijecne proizvode, svježe povrće 38, za voće 90 milijuna, i zamislite, na prirodnoj mineralnoj vodi, naš deficit je preko 75 miliona u prošloj godini, na pivu 97 miliona itd.

I, naravno mi ćemo svaki put kada dođe inicijativa o formiranju primjerice, Ministarstva poljoprivrede na državnoj razini, imati veoma disonantne tonove i naravno, inicijativa će vrlo teško proći, mada ja mislim da i ovi podaci su dovoljni da se vrlo ozbiljno razmisli i poduzme nešto na tom planu.

Odgovor koji sam dobio od Ministarstva sigurnosti, odnosio se na zaključak 12.sjednice Doma naroda održane 30.rujna 2003.godine, i mi smo tim zaključkom obvezali Vijeće ministara i Predsjedništvo da ažuriraju dokument Sigurnosna politika BiH, dali im rok do završetka prvog kvartala naredne, dakle 2004.godine. Međutim, iz odgovora je evidentno da Vijeće ministara i Predsjedništvo BiH nisu baš ozbiljno shvatili naš zaključak. Dakle, dokument za više od 2,5 godine, od njegovog nastanka ili punih 15mjeseci, duže od kranjeg roka koji smo mi dali, nije ažuriran, a u odgovoru na moje pitanje, sasvim je jasno da je on tuvrđen od strane Vijeća ministara na 83. sjednici, održanoj 17.svibnja i zadnja rečenica u tom odgovoru glasi, citiram «prijedlog odluke o osnivanju interresorne radne grupe za izradu Prijedloga dokumenta sigurnosna politika BiH uvršten je na dnevni red 82. sjednice Vijeća ministara koja će se održati 19. travnja 2005.godine», citat završen.

Dakle, sa 83. sjednice me obavještavaju da će se održati sjednica 19. travnja, gotovo mjesec dana iza toga. Dakle, evidentno je dakle greška u datumima, ali koliko znam, još uvijek dokument nije ažuriran. Volio bih da jeste i volio bih da to ovde piše.

Što se tiče odgovora koji se odnosi na moje pitanje oko kašnjenja u imenovanjima u Ministarstvu obrane BiH, ono što je jedan od uvjeta ako se sjetimo, lani negdje u ovo vrijeme ili desetak dana iza, mi smo vukli poteze i nadali se daćemo na istambulskom samitu ući u Partnerstvo za mir, jedan od elemenata bilo je i imenovanje određenog broja osoba generalskog dakle čina u to vrijeme. Sjećemao se dasmo i tu probili rok, ali naravno iz drugih razloga nismo primljeni u Partnerstvo za mir i istini za volju, nije se govorilo 85% ali ja osobno mislim, da nema nikakvog razloga zašto bi mi ostavljali 15%. Ti postotci mi ni danas nisu dosegnuti i nema dakle nikakvog razloga, nećemo valjda čekati da nam neko ovaj, skrene pozornost na to ili drugim riječima zavrne nam rukom, pa da to odradimo. To je naša potreba, to je naš interes, i na koncu to je obveza. Sasvim je jasno iz odgovora da nije bilo opstrukcija, da nitko nije kriv, mada se tvrdi da je zakašnjenje u imenovanjima, odnosno u utvrđivanju odgovarajuće strukture sukladno Pravilniku o unutarnjem ustroju ovog ministarstva, da se dakle rokovi nisu ispoštivali.

Ja osobno zaista mislim i ovu ču prigodu iskoristiti i reći da će ovo ovako biti sve dotle dok ova tri ministra budu se odnosila na način da se praktično ne znam ili bolje reći zna, zna čija je zadnja. Dobar je primjer i vrlo svjež, ovaj primjer sa minitrom pravde BiH i ministricom Federacije, vidi se praktično ovaj, kakav je odnos snaga i ustvari vidi se kakve su te naše reforme koje provodimo i kako to mi jačamo ulogu državnih institucija u ovom slučaju a u svezi sa odgovorom, na moje pitanje, ulogu ministra Radovanovića. Ja sam siguran, siguran, gotovo siguran da je ministar Radovanović odgovoran i da je u njegovoj moći da ovih zakašnjenja ne bi bilo i da bi naša reforma išla potpuno drugačijim tempom, a ne bi se bojali za rujan mjesec, jer kao što znate NATO je zadao vrlo, vrlo precizne zadatke i na koncu, moramo odbaciti iluziju da će se NATO mijenjati i uskladivati sa potrebama našim. Mi ćemo to evidentno morati učiniti, bolje da to činimo, čim prije. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine Limov, samo se niste izjasnili, jeste li radi zapisnika, zadovoljni svojim odgovorima ili niste? Odgovorom na vaša pitanja zapravo.

TOMISLAV LIMOV

Hvala vam lijepo gospodine predsjedatelju. Zaista ste mi pomogli i hvala što ste mi dali prigodu, vidim da su predstavnici Vijeća ministara bili nezadovoljni činjenicom, da nisam rekao dakle, nezadovoljan sam sa stanjem u odnosu na odgovor na prvo pitanje. Kao što vjerujem uvažene kolege da ste i vi sa 500 miliona deficitu na onih 9 poljoprivrednih, dakle sa stanjem sam totalno nezadovoljan. Tehnički odgovor je korektan.

Što se tiče odgovora na pitanja u svezi sa sigurnosnom politikom i opstrukcijama u imenovanjima u Ministarstvu obrane, sam nezadovoljan. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Dalje, gospođa Stojanović, izvolite.

RUŽA STOJANOVIC

Gospodo predsjedavajući, poštovane kolege, dame i gospodo, željela bih da postavim pitanje. Zašto Ministarstvo pravde Federacije BiH odbija da izvrši Odluku Ministarstva pravde BiH o premještanju zatvorenika iz KP Zenica i da li se u tom slučaju radi o ne poštovanju zakona BiH i šta namjerava Savjet ministara BiH preduzeti po tom pitanju? Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Šiljegović,

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hala gospodine predsjedavajući. Za razliku od kolege Limova, ja ne mogu komentarisati jer nisam dobio odgovore na mnoga delegatska pitanja. To je jedna bolest koju mi već odavno imamo, ali evo, ja ću biti opet uporan pa ću ponovo postaviti jedno delegatsko pitanja Savjetu ministara BiH.

Ko u institucijama BiH koristi biznis karticu? Ko donosi odluku o tome, pod kojim uslovima i u koje svrhe se može koristiti državni novac, plaćanjem karticom? Spisak korisnika biznis kartice i iznos do sada potrošenog državnog novca po izdatim karticama pojedinačno i u koje svrhe? Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospoinu Šiljegoviću. Gospodin Tomislav Limov.

TOMISLAV LIMOV

Uvženi gospodine predsjedatelju, cijenjene kolege, ja ću naravno i ovaj put postaviti nekoliko pitanja, dodoše neće biti, neće se odnositi na fah na koji su se odnosili prethodno komentirani odgovori. Postavljam pitanje Vijećeu ministara odnosno ministru pravde BiH i to prvo,

1. Da li u Sudu BiH i Tužiteljstvu BiH postoje suci i tužitelji koji nisu dali svečanu prisegu? Ako postoje, navesti njihova imena i razloge zbog čega to nisu učinili, koja je propisana odredbom članka 47. Zakona o Visokom sudačkom i tužiteljskom vijeću BiH?
2. Koliko iznosi mjeseca zarada sudaca i tužitelja Suda i Tužiteljstva BiH, posebno domaćih a posebno stranih i tko ih plaća?
3. Da li je u skladu sa Zakonom o kaznenom postupku da sudija za prethodno saslušanje koji potvrđi optužnicu, može sudjelovati u vijeću koje odlučuje o prigovoru protiv te iste optužnice i da li je bilo takvih slučajeva i ko ih u Sudu BiH, inače uporiše za ovo je u članku 228. i 233. Zakona o kaznenom postupku BiH?
4. I, četvrti, odnosi se nakonstituiranje i rad Tajništva visokih sudskeh i tužilačih vijeća sukladno člancima 15. i 91. točka 4. Zakona o Visokom sudačkom i tužiteljskom vijeću BiH. Da li dakle, Tajništvo ima pravilnik o unutarnjoj organizaciji, što je obveza sukladno članku 16., koliko Tajništvo ima stalno zaposlenih osoba, na koji način su oni imenovani, kolika je njihova mjeseca zarada, i da li su direktori, državni službenici u Tajništvu, imenovani prema odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH i prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji, što je inače precizirano člankom 15. točka jedan dva tri i člankom 91. točka 4. rečenog Zakona? Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Limovu. Ima li još zainteresiranih za zastupnička pitanja? Gospodin Đoko Pajić,

ĐOKO PAJIĆ

Pa evo, ja bih samo sad, čuh od kolege Šiljegovića, da je on ranije postavljao mnoga delegatska pitanja i da do danas nije dobijao odgovore. Pa, evo ja nemam sad delegatsko pitanje, ali imam primjedbe, želim, hoću onako javno da izrazim nezadovoljstvo, ja sam na 40. sjednici ovog doma, postavio prvi put jedno delegatsko pitanje i do danas nisam dobio odgovor. Prošao je značajan period vremena, oko 2 mjeseca od tada do danas, odgovora nema. I, mislim da je taj odgovor mogao stići do danas. A, hajde, na prošloj sjednici sam postavio 2 pitanja, nisam dobio odgovor ni na jedno, ali eto taj period možda od prole do ove sjednice, mogu i da razumijem, ali ne mogu da razumijem zašto nisam dobio taj odgovor koji sam, na delegatsko pitanje koji sam postavio na 40. sjednici, pa postoje zapisnici, ja ovog puta želim još jednom da ta ista pitanjainiciram koja su naslovjeni jedno na Savjet ministara i dva na Predsjedništvo BiH, da se pokuša urgirati da se dobije taj odgovor. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Pajiću. Više ne vidim prijavljenih i time bi zaključili sa ovom točkom dnevnog reda.

Prelazimo na drugu točku,

Ad.2. Usvajanje zapisnika 42.sjednice Doma naroda

Je li se tko javlja za riječ? Nema zainteresiranih. Ja vas pozivam da se izjasnimo o zapisniku sa 42. sjednice.

Ko je za? Zahvaljujem.

I, konstatiram da smo jednoglasno usvojili Zapisnik sa 42. sjednice Doma naroda.

Prelazimo na sledeću točku dnnevнog reda, broj 3,

Ad.3. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o konkurenciji

Pozivam izvjestitelja, predsjednika Komisije da nas izvjesti o rezultatima njihovog rada.

Gospodin Pamuk, izvolite.

MUSTAFA PAMUK

Ja vas pozdravljam i evo podnosim Domu naroda izvještaj o usaglašavanju teksta Zakona o konkurenciji. Kako znate, tekst Zakona o konkurenciji usvojen je u različitim tekstovima u Domu naroda i u Predstavničkom domu, te je Dom naroda na 42. sjednici izabrao komisiju u sastavu Pmuk Mustafa, Ruža Stojanović i Branko Zrno a Predstavnički dom na 58. sjednici također komisiju u sastavu Filip Andrić, Hazim Felić i Tihomir Gligorić, koja bi trebala da usaglasi tekst ovog zakona.

Ja vas ovim izvještavam da je Zajednička komisija na svojoj sjednici usaglasila tekst Zakona i ovim Zakon može da se proglaši. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Pamuku. Dobili ste izvještaj Komisije, Zastupnički dom je usvojio ovo izvješće. Otvaram raspravu o izvješću. Nema rasprave. Zaključujem raspravu.

Pozivam da prihvatimo izvješće Komisije.

Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili Izvješće Komisije za usaglašavanje tekstova zakona i time je ovaj zakon dakle, Zakon o konkurenciji i formalno usvojen i stupa na snagu.

Četvrta točka dnevnog reda,

Ad.4. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH

Pozivam izvjestitelja da nas izvjesti o rezultatima rada Komisije.
Gospodin Genjac, izvolite.

HALID HENJAC

Poštovane kolege, ovde imamo jednu intervenciju. Ja sam upravo dobio informaciju na Predstavničkom domu, jedan od članova ove komisije, uložio je jednu vrstu formalnog prigovora, zbog toga što je izvršena konsultacija telefonom, u toku zasjedanja Komisije. Iz tih razloga, taj član komisije je spreman da se u toku dana ovaj, pravno formalno sve zadovolji i da završi ova komisija svoj posao u toku dana, da se to riješi. Ne mislim da je išta sporno osim ovih formalnih pitanja.

Iz tog razloga, predlažem da se ova tačka i posljednja tačka ova dopuna koju smo danas usvojili, zamijene. Ja bih vas zamolio, dakle iz ovog razloga i iz drugog razloga, mislim da ovu inicijativu koju smo usvojili kao dopunu dnevnog reda, možemo brzo završiti, imamo tu kompromis, ja mislim. Ako je moguće samo da izvršimo zamjenu, a mislim ove sugestije što su bile oko toga da to bude '95. godina, mislim da možemo riješiti. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Genjcu. Ovaj prvi dio je sasvim razumljiv i razložan, dakle ovu točku ćemo odgoditi za sami kraj, a ovaj drugi dio prijedloga, smatram da ne bi smo mogli uvažiti, zato što je dnevni red utvrđen, nije bilo zahtjeva da se stavi na bilo koje mjesto, a to podrazumjeva zadnje, tako da smo mislim to na ovaj način riješili. Ukoliko smatrati da je ovo korektno tumačenje, ako ne, onda možemo se o njemu i izjasniti. Uredit.

Idemo na petu točku dnevnog reda,

Ad.5. Prijedlog zakona o željeznicama BiH, prvo čitanje

Gopodin Hasan Čengić, nedležna komisija.

HASAN ČENGIĆ

Uvažene kolege, predstavnici Vijeća ministara, ja vas želim obavijestiti da je Komisija za vanjsku trgovinsku politiku na svojoj 35. sjednici, održanoj jučer, razmatrala ovaj zakon. U toku razmatranja svi prisutni članovi Komisije su se složili oko načela i principa ovoga zakona a u drugom dijelu razmatranja, raspravljeni su i amandmani. Zakon o željeznicama je izuzetno važan i predstavlja veliku novinu za BiH. Ovim zakonom će BiH ući u red onih zemalja u Evropi koje su na rugačiji, ili bolje rečeno oderniji način organizirale željeznički transport.

Naime, ono što je najvažnije jeste da Zakon o željeznicama BiH predviđa da se infrastruktura u BiH posmatra kao jedinstven sistem o kome će se u ovom času do daljnog, brinuti dva preduzeća, Javno preduzeće željeznice Federacije BiH i Akcionarsko društvo Željeznice RS. Osnovna ideja je da infrastruktura ostaje u vlasništvu ovih dviju institucija ali da postoji mogučnost da se pojavi više operatera koristeći istu infrastrukturu. Ovaj zakon upravo regulira poziciju i obaveze onih koji se brinu za infrastruktur i pozicije i obaveze operatera te način i put, kako neko može postati operater.

Mi vjerujemo da ovaj zakon može značajno doprinjeti ubrzaju razvoju željezničkog saobraćaja u BiH, vraćanja željezničkog saobraćaja u BiH u poziciju u koju je imao prije rata ili bolje rečeno priprema za modernizaciju i konačno, ovaj zakon je što je jako važno, preduvjet da bi se došlo do sporazuma sa Evropskom bankom za razvoj, za osiguravanja sredstava za modernizaciju infrastrukture, željezničke infrastrukture u BiH.

Na sam zakon je bilo ukupno 10 amandmana od dva predлагаča. Svi amandmani od oba predлагаča su jednoglasni usvojeni od Komisije i mi predlažemo Domu da prihvati ovaj zakon onako kako je Zakon prihvaćen na Komisiji sa amandmanima koji su tamo dobili potrebnu većinu i moram kazati, da istovremeno Vijeće ministara je bilo uključeno u konsultacije vezane za amandmane i također predstavnici Vijeća ministara su dali svoju podršku tim amandmanima, koji u suštini popravljaju rješenja koja su data ili pojašnjavaju rješenja koja su data u zakonu, odnosno na određen način reguliraju pitanje sjedišta Regulatornog odbora koji se uspostavlja ovim zakonom.

Da zaključim, pozivam kolege da dadnu podršku ovom zakonu i s obzirom da će Zakon ako ga mi prihvativmo u ovom tekstu, imati različit tekst, u ovom domu i u Predstavničkom domu, a Predstavnički dom je već usvojio ovaj zakon, predlažem da odmah nakon što dadnemo saglasnost zakonu, dogovorimo i komisiju za usaglašavanje tekstova koja bi čak možda do sutra mogla završiti i taj dio posla. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvalujem gospodinu Čengiću koji je u ime mjerodavne komisije pojasnio rad i malo govorio i o amandmanima, odnosno koji su sastavni dio Zakona. Zastupnički dom usvojio je ovaj zakon u oba čitanja s jednim amandmanom, na svojoj 58.sjednici, održanoj 8. lipnja 2005.godine.

Ja pozivam predstavnike predlagatelja, ukoliko ima potrebe da pojasni i rekne nešto o tekstu zakona.

Gospodine Bašiću, ako smatrate potrebno, izvolite.

GOSPODIN BAŠIĆ

Ja moram izaći iz jednog vrlo važnog razloga. Prije svega, da vam se zahvalim kao Kolegiju što ste uvažili našu molbu da pomjerite ovu tačku dnvnog reda na mjesto broj 5 jer smo željeli da ako to bude moguće danas i završimo proceduru formiranja zajedničke komisije za usaglašavanje identičnog teksta.

Vrlo teško je reći nešto novo poslije izlaganja predsjednika Komisije Doma naroda, ali suštinsku stvar koju treba ovde reći je da usvajanjem Zakona o željeznicama se u skladu sa evropskim principima i međunarodnim standardima, u BiH konačno odvajaju tri funkcije, ključne funkcije u oblasti željezničkog prometa. To su regulatorna funkcija, funkcija operativna funkcija, znači prevoznička i funkcija upravitelja infrastrukture. Mislim da su ovo vrlo važne stvari i da je ovo jedan od zakona koji će nakon dogovora vlasnika željezničke infrastrukture doprinijeti da uspostavimo sistem na kojem će mnogi operatori kako iz zemlje, iz inostranstva, kretati se jedinstvenom željezničkom infrastrukturom po utvrđenim principima od strane Regulatornog odbora za željeznice, cjenovnicima, tarifama i načinima korištenja, a da ćemo nakon usvajanja ovog zakona moći pristupiti potpisivanju Ugovora o kreditu sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj, u iznosu od 180 miliona eura.

Znači, ja vas potsjećam da je to jedan vrlo važan uslov i da nakon toga željeznička infrastruktura u BiH će postići i dostići nivo potreban za jedno brzo i efikasno odvijanje željezničkog prometa, a naročito u vezi sa skorim ugovorom, odnosno ugovorom koji supotpisala dva entiteta o nabavci tzv. zglobnih vozova.

Ja vam se zahvaljujem i evo poziva i molim za usvajanje Zakona o željeznici. Hvala vam lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodine Bašiću. Ko želi sudjelovati u raspravi? Otvaram raspravu. Niko se ne javlja za riječ. Dakle, zaključujem raspravu i pozivam da se izjasnimo o Zakonu u pravom čitanju.

Ko je za?

Predlažem da na današnjoj sjednici razmatramo zakon i u drugom čitanju.

Ko je za ovaj prijedlog?

Ko je za? Zahvaljujem.

Protiv?

Uzdržan?

Konstatiram da smo jednoglasno odlučili da danas idemo i razmatrati zakon u drugom čitanju.

U drugom čitanju vodi se rasprava o amandmanima i glasuje se o zakonu. Novih amandmana nije bilo, osim onih koji su usvojeni dakle, na mjerodavnoj komisiji. Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

I, pozivam vas da se izjasnimo o zakonu.

Ko je za?

Ko je protiv?

Uzdržan?

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili Zakon o željeznicama BiH.

Pošto je Zakon usvojen u različitom tekstu od onog usvojenog na Zastupničkom domu, pozivam predsjednike klubova da predlože članove komisije za usaglašavanje tekstova.

Gospodine Šiljegoviću, izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

VELIMIR JUKIĆ
Zahvaljujem, gospodin Genjac,

HALID GENJAC
/nije uključen mirkofon/

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem, gospoin Spajić, zahvaljujem. Konstatiram da smo predložili gospodina Vinka Radovanovića, gospodina Hasana Čengića, gospodina Antu Spajića za članove Komisije za usaglašavanje tekstova Zakona o željeznicama BiH.

Ko je za ovaj prijedlog? Zahvaljujem.
Konstatiram da smo jednoglasno izabrali Komisiju u sastavu koji je već rečen.

Prelazimo na slijedeću točku dnevnog reda,

Ad.6. Prijedlog zakona o Službi za poslove sa strancima, prvo čitanje

Zastupnički dom usvojio je ovaj zakon u oba čitanja s osam amandmana na svojoj 57. sjednici održanoj 17.svibnja 2005.godine. Dobili ste izvješće mjerodavne komisije. Komisija je prihvatile devet amandmana koji su postali sastavni dio teksta zakona.

Ja otvaram raspravu i odmah pozivam predstavnike predлагаča a i mjerodavne komisije, da se obrate.

Gospodin Mektić, zamjenik ministra sigurnosti BiH. Gospodine Mekiću, izvolite.

DRAGAN MEKTIĆ

Poštovano predsjedništvo, uvaženi delegati Doma naroda, dame i gospodo, naime, Zakon o Službi za poslove sa strancima ili Zakon o imigraciji u BiH je zakon iz oblasti ili materija iz oblasti 16 prioriteta koje je BiH bila dužna da ispuni, vezano za Studiju izvodljivosti.

Naime, Zakon o kretanju i boravku stranaca u BiH koji je već negdje, oko, pre dvije godine stupio na snagu, postoji obaveza ovog ministarstva da preuzme kompletну Službu za strance od svih do sada nadležnih agencija za provođenje zakona u BiH i to je bio neki rok od 6 mjeseci, koji naravno evo ide talno do ovog vremena i predlog je bio takav da se posebnim zakonom uspostavi posebna služba za imigraciju u BiH, odnosno za strance, na taj način što će se izvršiti integracija svih kadrova i zavisno od dogovora materijalno-tehničkih sredstava iz svih agencija za provođenje zakona u BiH u sastav ovog ministarstva.

Naime, radi se o izuzetno važnoj i značajnoj materiji, jer imamo problem da ilegalne emigrante koji se sada na razno-razne načine pronađu i zateknu u BiH, nemamo

načina da vratimo izvan BiH, jer nemamo uspostavljene ove službe, nemamo imigracionih centara gdje bi mogli stranca staviti pod nazor. Isto tako kod protjerivanja i deportacije stranaca, dok mi provedemo upravni postupak za protjerivanje stranca iz BiH, on da neposredno pred stupanje na snagu, nego što će rješenje postati izvršno, promijeni adresu, i jednostavno imamo ogroman broj strnaca sada koji su kao ilegalni imigranti, ili stranci za koje ima rješenje o protjerivanju a mi nismo u mogućnosti da to izvršimo.

Naime, mi znači ovim zakonom uspostavljamo ovu službu za strance, tako što ćemo izvršiti integraciju svih službi koje sada postoje i rade u drugim agencijama a jedino što je jako bitno i važno, obzirom da vidim da je u odnosu na tekst zakona koji je usvojen u Predstavničkom domu, da će se usvojiti u drugačijem sada tekstu ovde, ali mislim da se radi, ne radi o suštinskim stvarima nego čisto o tehničkim formulacijama. Ako je moguće da se to sada ovdje popravi, ili ako ne, hoće li usaglašavanje sada odvući to preko ljetne ove pauze a mi onda pitanje, imamo ogroman posao vezano za integraciju ovih kadrova, ispostavljanje ove službe, pitanje kako ćemo onda uspjeti da uđemo i u budžet za narednu godinu. Mislim, da će nam to realno stvoriti probleme koje nećemo moći riješiti u toku ove godine, vezano za uspostavljanje ove službe ili ako je moguće da usaglašavanje ova dva teksta, budu postignuta vrlo brzo i potom potvrđena na Domu, da bi mi mogli da krenemo sa pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u ovoj službi, da krenemo sa popunjavanjem ove službe i što je najvažnije, da krenemo sa uspostavljanjem imigracionog centra u BiH koji je evo da kažem, praktično jedna od najvažnijih aktivnosti vezano za ispunjavanje ovog uslova oko Studije izvodljivosti.

Dakle, ovaj zakon, na ovakav način, je definisao da se u sastavu ovog ministarstva uspostavi ova služba za strance koja će se baviti isključivo dakle, provođenjem i nadzorom nad kontrolom provođenjem i provođenjem samog Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu u BiH i većina evropskih zemalja, ne većina nego uglavnom sve evropske zemlje imaju tzv. imigracionu policiju ili policiju za strance, na manje ili više sličan način, kako smo mi to pokušali da uspostavimo ovim zakonom.

Evo ja, to je najkraće što mogu da vam kažem, i još jednu imam molbu, ako je moguće da se na neki način nade saglasnost oko istog teksta jer ovaj zakon u Predstavničkom domu je usvojen sa sve i jednim glasom za, bilo je nekih amandmana koje smo mi u razgovoru sa predlagачima dogovorili i usaglasili, ovde kažem opet, ima i bilo je to na komisiji, nije suštinski ništa bitno i važno, više u jednom tehničkom dotjerivanju zakona ali ako će to povući vrijeme, stvorit će nam to probleme, posebno kod formiranja ovog imigracionog centra. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu zamjeniku ministra gospodinu Mektiću. Nadležna komisija, gospodin Čengić,

HASAN ČENGIĆ

Dakle, Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku je razmatrala Prijedlog ovoga zakona na jučerašnjoj 35. sjednici i usvojila načela i principe a potom jednoglasno usvojila i amandmane. Predlagачi amandmani na ovoj komisiji su bili kolega Boško

Šiljegović i gospodin Osman Brka. Mi znamo da je bilo amandmana koji su prihvaćeni u Predstavničkom domu a nije ih niko predložio na našoj komisiji. S obzirom da smo usvojili neke amandmane koji nisu bili predloženi na Predstavničkom domu tačno je da smo došli u situaciju da imamo zakon u dva teksta.

Ipak želim kazati, sva ključna pitanja koja tretiraju amandmane, su faktički na Domu na komisiji usvojena jednoglasno, nije bilo razlika. Biću vrlo jasan, tehnička poboljšanja koja su predlagali amandmani gospodina Osmana Brke su neophodna, s obzirom na činjenicu da je u nekim dijelovima zakon, nemojte se ljutiti na izraz, bio nezgrapan, pa je onda amandmanima zapravo, malo tekst popravljen. Nije se moglo to pretvoriti u tehničke popravke.

S druge strane, bitne odnosno suštinske popravke su predložili amandmani gospodina Boška Šiljegovića a oni su se ticali toga, da se u zakonom predviđi da pomoćnik direktora za kontrolu itd. malo je duži naslov te funkcije, zapravo bude treći u onom bosanskom trojstvu, bosanskohercegovačko trojstvo, oko toga, pošto ima direktor, i samo ima jedan zamjenik direktora a onda je očito smatralo se da je dobro da postoji jedan od pomoćnika koji ima funkciju nekoga ko bi bio u ime trećeg naroda, tako da faktički sva tri naroda imaju pristup onome što bi mogli nazvati rukovodstvo ove institucije. To je na samoj komisiji prihvaćeno i ja ne mislim da je to ikakav problem.

Uvažavajući ono što je gospodin Mektić ovde rekao a to je prvo, da je ovaj zakon izuzetno važan, a drugo da je primjena ovog zakona ne svakodnevna nego svakominutana. Dakle, ovaj zakon je takve prirode da se on doslovce 24 sata na dan primjenjuje odnosno vodi računa o njemu, na granicama BiH i unutar teritorije BiH. Prema tome, nema nikakve dileme da je on zaista i važan i hitan.

Mi kao komisija imamo prijedlog da odmah danas imenujemo naš dio Komisije za usaglašavanje teksta i vjerujem i koristim priliku ovdje, slijedeći osnovnu misao gospodina Mektića koji je u ime Vijeća ministara insistirao na tome da se što prije dođe u poziciju, da se zakon primjeni, zamolio bih naš kolegij da u prvoj pauzi, pokuša kontaktirati Kolegij Predstavničkog doma i zatraži od njih da i oni u toku današnjeg zasjedanja, postoji mogućnost za to, na kraju zasjedanja sjednice ili formalno da se otvori nova sjednica Predstavničkog doma, odrede članove komisije ispred Predstavničkog doma, koji bi danas popodne ili sutra ujutro mogli raditi i mogli doći u poziciju da već sutra imamo usaglašen tekst, jer po mom razumjevanju razlike koje ovoga časa su ostale, nisu suštinske naravi i sasvim sam siguran ako je ovaj dom prihvatio ideju da se zakon u suštini promijeni sa ovim uvođenjem treće ingerencije u ovoj agenciji, da možemo naći rješenje preko Komisije za usaglašavanje teksta i sutra, čak predložiti Predstavničkom domu da jedan dom, pošto imamo i zajedničku sjednicu da u nekoj od pauza i jedan i drugi dom usvoje rezultate za koje vjerujem da će biti pozitivni, Komisije za usaglašavanje teksta, tako da faktički ako budemo imali razumjevanja u Predstavničkom domu, mi možemo doći u situaciju da sutra u toku dana imamo konačno usvojen tekst ovog zakona u oba čitanja. Mislim da bi to bilovažno i mislim da ova materija i ovaj zakon zasluzuje dodatni napor i našeg kolegija i našeg doma i svih kolega koji budu u Komisiji za usaglašavanje teksta, da to napravimo zaključno sa sutrašnjim danom. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Rasprava je otvorena. Ima li netko zainteresiran za raspravu? Nema. Dobro.

Ja pozivam da se izjasnimo o Zakonu u prvom čitanju.

Ko je za? Zahvaljujem.

I, konstatiram da smo jednoglasno usvojili Zakon o Službi za poslov sa strancima u prvom čitanju.

Predlažem da na današnjoj sjednici razmatramo Zakon i u drugom čitanju.

Ko je za ovakav prijedlog?

Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili prijedlog da Zakon razmatramo i u drugom čitanju.

U drugom čitanju vodi se rasprava o amandmanima i glasuje se o Zakonu. Novih amandmana nije bilo. Otvaram raspravu. Tko se javlja za riječ? Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

I, pozivam da se izjasnimo o Zakonu.

Ko je za?

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili Zakon o Službi za poslove sa strancima i u drugom čitanju.

Pošto je Zakon usvojen u različitom tekstu, predlažem da odmah izaberemo i Komisiju za usaglašavanje tekstova. Gospodin Boško Šiljegović, izvolite,

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

Hvala predsjedniče, Klub srpskih delegata predlaže Komisiju za usuglašavanje teksta zakona, gospodu Ružu Stojanović.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem, gospođa Ruža Stojanović, gospodin Halid Genjac,

HALID GENJAC
/nije uključen mikrofon/

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem, gospodin Spajić,

ANTO SPAJIĆ
/nije uključen mikrofon/

VELIMIR JUKIĆ

Gospodin Tomislav Limov, zahvalujem. Pozivam da se izjasnimo o prijedlogu Komisije za usaglašavanje tekstova u sastavu gospođa Ruža Stojanović, gospodin Hasan Čengić, gospodin Tomislav Limov.

Ko je za?

Protiv?

Uzdržan? Zahvalujem,

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili prijedlog Komisije za usaglašavanje tekstova Zakona o Službi za poslove sa strancima u imenima koja smo rekli.

Time smo završili sa šestom točkom dnevnog reda. Prelazimo na sedmu,

Ad.7. Očitovanje Doma naroda o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH po žurnom postupku sukladno članku 100. Poslovnika Doma naroda

Sukladno članku 100. točka 2. Poslovnika Dom odlučuje o zahtjevu za razmatranje zakona prema ovom članku nakon rasprave. Zastupnički dom usvojio je po žurnom postupku Zakon, amandmani se ne podnose sukladno članku 100. točka 3. našeg poslovnika.

Ja otvaram raspravu. Tko se javlja za riječ? Nema zainteresiranih. Zaključujem raspravu. Izjašnjavamo se o Zakonu.

Ja vas pozivam, o proceduri, pardon. Ja vas pozivam da se izjasnimo o proceduri da Zakon razmatramo po članku 100. Poslovnika.

Ko je za? Zahvalujem.

Konstatiram da smo jednoglasno odlučili da Zakon razmatramo po članku 100. točka 2. Poslovnika Doma naroda.

Otvaram raspravu o Zakonu. Ko se javlja za riječ? Nema zainteresiranih. Zaključujem raspravu.

Glasujemo o Zakonu.

Ko je za predloženi tekst Zakona o krivičnom postupku BiH?

Ko je za?

Protiv?

Uzdržan?

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivom postupku BiH u istovjetnom tekstu je li, to se podrazumjeva kao i Zastupnički dom.

Prelazimo na osmu točku dnevnog reda,

Ad.8. Očitovanje Doma naroda o zahtjevu Zastupničkog doma za razmatranje Zakona o izmjeni i dopuni, izmjeni Zakona o carinskoj tarifi BiH po žurnom postupku sukladno članku 100. Poslovnika Doma naroda

Sukladno članku 100. točka 2. Poslovnika Dom odlučuje o zahtjevu za razmatranje Zakona, prema ovom članku nakon rasprave. Zastupnički dom usvojio je po žurnom postupku ovaj zakon, amandmani se ne podnose. Citat članka 100. točka 3. otvaram raspravu o zahtjevu. Nema zainteresiranih.

Ja pozivam na izjašnjenje o zahtjevu.

Ko je za razmatranje dakle Zakona po članku 100. točka 2. našeg poslovnika?

Ko je za? Zahvaljujem,

Konstatiram da smo jednoglasno odlučili da se ovaj zakon razmatra po članku 100. točka 2. našeg poslovnika.

Otvaram raspravu o tekstu Zakona. Je li se javlja neko za riječ? Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Pozivam na usvajanje Zakona.Ko je za izmjene Zakona o carinskoj tarifi BiH?

Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili zakon o izmjeni Zakona o carinskoj tarifi BiH.

Ovim je Zakon naravno, usvojen u istom tekstu kao i u Zastupničkom domu i time je i formalno usvojen.

Broj devet,

Ad.9. Očitovanje Doma naroda o zahtjevu izaslanika Boška Šiljegovića za razmatranje Okvirnog zakona o visokom obrazovanju po žurnom postupku sukladno članku 99. Poslovnika Doma naroda

Gospodin Šiljegović predlagatelj, želi se obratiti. Izvolite gospodine Šiljegoviću.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. S obzirom da smo ja i gospodin Momčilo Novaković bili predlagatiči zakona, Okvirnog zakona o visokom obrazovanju, a da je Predstavnički dom na svojoj sjednici usvojio da Zakon ide u redovnoj proceduri, predlažem Domu naroda da slijedimo isti trag i da ovaj zakon ide u redovnu proceduru. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodine Šiljegoviću. Ima li komentara ili potrebe da neko nešto pojasni i pita?

Imam ja jedno pitanje. Trebamo li se izjasniti o ovom prijedlogu ili se automatski podrazumjeva da ide u redovitu?

/ZAJEDNIČKA DISKUSIJA/

VELIMIR JUKIĆ

Dobro, onda bi trebali imati negativno određenje, koje bi bilo pozitivno u smislu ovog zahtjeva. Dakle, ako odbijemo onda ide u redovitu.

Ko je za redovitu, za 99.? Ali, pazite, Zakon je, ne, ne, moramo ovo riješiti na, Zakon je već u dnevnom redu i mi se moramo o tome odrediti. Dakle, trebamo, jeste, negativnim određenjem ćemo ispoštovati zahtjev gospodina Šiljegovića.

Dakle, ko je za, da zakon ide kako ovde piše u prijedlogu po 99.? Ako kažemo ne, onda poštujemo ono što traži gospodin Šiljegović, i da ide u redovitu proceduru.

Dakle, ko je za? Nitko, 1 pardon,
Protiv?
Uzdržan?

Konstatiram da smo sa 1 glasom za, većinom glasova protiv i 2 glasa uzdržana odlučili da ovaj zakon ide u redovitu proceduru.

Time smo završili sa 9. idemo na 10. točku dnevnog reda,

Ad.10. Očitovanje Doma naroda o zahtjevu Zastupničkog doma za razmatranje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u BiH po žurnom postupku sukladno članku 99. Poslovnika Doma naroda

Vodi se rasprava hoće li se Zakon razmatrati po skraćnom postupku. Ima li zainteresiranih za ovu raspravu? Nema.

Ja pozivam na izjašnjenje. Ko je za, da se Zakon razmatra po članku 99. Poslovnika Doma naroda.

Ko je za? Zahvaljujem.
Konstatiram da smo jednoglasno odlučili da se Zakon razmatra po članku 99. Poslovnika Doma naroda.

Idemo na 10. točku dnevnog reda,

Ad.10. Očitovanje Doma naroda, pardon 11. pardon,

Ad.11. Prijedlog zakona o zaduživanju, dugu i jamstvima Bosne i Hercegovine, drugo čitanje

Dom naroda je usvojio ovaj zakon u prvom čitanju na svojoj 42.sjednici. Zastupnički dom usvojio je ovaj zakon u oba čitanja s dva amandmana na svojoj 57.sjednici održanoj 17. svibnja 2005.godine. dobili ste izvješće Komisije. Komisija je prihatila tekst Prijedloga zakona o zaduživanju, dugu i jamstvu s dva usvojena amandmana koji su istovjetni usvojenim u Zastupničkom domu i postaju sastavnim dijelom teksta zakona.

U drugom čitanju vodi se rasprava o amandmanima i glasuje se o Zakonu. Nove amandmane podnijela je izaslanik gospođa Ruža Stojanović. Tko se javlja za riječ?

Pozdravljamo pristigli ministricu finansija gospodu Marić, dobro došli. Nema prijavljenih. Ima li gospođa Stojanović potrebu obrazložiti amandmane? Nema.

Idemo onda po redu izjašnjavati se o amandmanima. Dakle imamo dva amandmana, ja će čitati, ako svi ovo imater pred sobom.

Članak 4. u stavku 2 brisati riječ – stvaranje. U članku 4., na član 4. u stavku 2 brisati riječ – stvaranje. Članak 4. stavak 2 brisati riječ – stvaranje.

Mi smo usvojili na komisiji dva amandmana. Ova dva nisu, ovi su obnovljeni. Dobro, ja pozivam, evo čuli smo iako to u nekoj mjeri nas i obvezuje i ne obvezuje je li, mi možemo naravno u svom određenju i volji glasovati. Dakle, čujemo da se ministrica ne slaže sa ovakvim amandmanima, međutim to ne priječi nama da razmišljamo na svoj način.

Ja dajem na izjašnjenje amandman broj I, dakle na članak broj 4. u stavku 2 brisati riječ – stvaranje.

Ko je za ovaj amandman?

Ko je za?

Ko je protiv?

Uzdržan? 1

Dakle, imamo 7 protiv, 8 za, i uzdržan, pardon.

Ja molim da onovimo glasovanje, ali dajte pomozite da ovog puta bude precizno.

Dakle, pozivam na izjašnjenje o amandmanu broj I.

Ko je za? 8 za

Ko je protiv?

Uzdržanih? Nema,

Znači, amandman ima većinu. Ima li entitetsku većinu? Ima. Dobro, idemo u drugi krug.

Ko je iz Federacije protiv? Je li to 2/3 od 10? Dobro.

Konstatiramo da amandman nije prošao.

Idemo na drugi amandman. U članku 11. u stavku 1 riječi – ovisno o odredbama ovog zakona i odredbama Odluke Vijeća ministara, zamijeniti riječima – shodno odredbama ovog zakona i odredbama Odluke Vijeća ministara uz prethodnu suglasnost vlada entiteta.

Ima li neko potrebe ili hoće ovo komentirati, odnosno javiti se za riječ? Gospođa ministrica, izvolite, gospođa Marić.

LJERKA MARIĆ

Ja vas pozdravljam i molim zbilja za razumjevanje. Stvarno mislim da evo ova krajnja faza usvajanja ovog zakona znate koliko je bitan, koliko je svaka riječ vrlo važna. Zbilja se ne bi trebali insistirati na formalno-pravnim nekakvim odredbama, koje će sad nešto pojašnjavati a zapravo će i mijenjati bitne stvari.

Što se tiče ovog ovdje amandmana, koji sad zamjenjuje zapravo tekst, smatramo da se radi zbilja o formalno-pravnoj primjedbi, odnosno da se ove upotrijebljene riječi ovdje formuliraju u istom smislu. Dakle on i postoje i da zbilja nije potrebno usvajati ovakav amandman.

Ova prethodna saglasnost entiteta nije potrebna jer su ove procedure zaduživanja vrlo jasne. I apsolutno se ponovo to ističemo, svaki put ne može uraditi zbilja ništa jer naše odlučivanje u BiH je takav, da to dolazi svaki put na izjašnjavanje po procedurama kako je i do sada dolazi, a vi znate da će entiteti raditi svoje zakone o dugu i zaduživanju. Tako da sveukupno gledajući, zbilja ovakva zaštita ovom zakonu nije potrebna.

Znači zakon konceptualno garantira da će se u proceduri koja je jasno napisana, vrlo jasno napisana, znači izjašnjavanjem jednog Doma, nakon onih ugovora koje danas imate koliko volite, na dnevnom redu, dolazi ponovo na glasovanje, ne može se ništa učiniti što bi bilo protivno bilo kome u okrivu procedura za zaduživanje.

Mislimo, da ne bi zbilja bilo potrebno ovaj amandnam usvajati i ja bih volila da ostanemo na izješću komisije, ono je bilo po nama dovoljno prilagođavanje zakonu i mislimo da evo ovo ne bi, stvarno ne bi bilo primjereni usvojiti. Hvala vam lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospođi Marić. Ima li još prijavljenih? Nema. Možemo zaključiti raspravu i pristupiti izjašnjavanju.

Dakle, glasujemo o amandmanu II.

Ko je za?

Ko je protiv?

Uzdržan?

Amandman nije prošao.

Ja mogu sada, sada pozivam da se izjasnimo o Zakonu. Glasujemo o Zakonu.

Ko je za? Zahvaljujem,

Protiv?

Uzdržan?

Konstatiram da smo većinom glasova za, s 1 glasom protiv, 1 uzdržanim, usvojili Zakon o zaduživanju, dugu i jamstvima BiH.

Mogu sada konstatirati ... istovjetnom tekstu kao u Zastupničkom domu i time je ovaj zakon i formalno, konačno usvojen.

Ja mislim da smo ovo odradili dosta brzo i mislim da bi mogli sad napraviti jednu stanku ili pauzu u trajanju od 60 minuta, dakle da krenemo u 14:00 sati.

/PAUZA/

Ono vrijeme koje smo bili odredili za ručak, isteklo je već ima i pola sata. Predlažem da nastavimo sa našim radom. Imamo kvorum. Gospodin Šiljegović i Milojević su tu negdje, svaki trenutak će se i oni priključiti nama ovde u dvoranu.

Došli smo do 12. točke dnevnog reda,

Ad.12.Prijedlog zakona o javnom RTV sustavu Bosne i Hercegovine, prvo čitanje

Zastupnički dom usvojio je ovaj zakon u oba čitanja, s 4 amandmana na svojoj 57. sjednici, održanoj 17.7. 2005.godine. Dobili ste Izvješće mjerodavne komisije. Komisija je prihvatile 4 amandmana koji su postali sastavni dio teksta Zakona i koji su istovjetni amandmanima koji su usvojeni na Zastupničkom domu.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Gospodin Limov, ili ćemo prije na komisiju, dobro, onda evo ispričavam se gospodine Limov, najprije predstavnik predlagачa, pa nakon toga mjerodavna komisija, pa nakon toga gospodin Limov.

Gospodin Bašić, zamjenik ministra, izvolite.

GOSPODIN BAŠIĆ

Poštovane dame i gospodo, ponovno vas pozdravljam i zahvaljujem se na tome što ću imati priliku da nešto kažem o ovom prijedlogu zakona javnog radiotelevizijskom sistemu koji se danas nalazi pred vama.

Kao što vam je poznato ovo je druga verzija Zakona o javnom RTV sistemu, koja je urađena i predložena od strane Vijeća ministara nakon odbijanja prve verzije odnosno, prve verzije Zakona o javnom RTV sistemu koja nije prošla proceduru u Predstavničkom domu.

Nakon toga, Vijeće ministara odnosno Ministarstvo komunikacija i prometa je uzimajući u obzir sve zauzete i iznesene primjedbe u raspravi o tom prvom zakonu, uzelo, razmotrilo te zahtjeve i amandmane poslanika u Predstavničkom domu i kroz diskusiju sa članovima u Komisiji Predstavničkog doma pripremilo novi prijedlog zakona koji je faktički to ovaj koji se danas nalazi pred vama.

Zakon je u fazi, komisijskoj fazi kao što ste vidjeli dobio, odnosno usvojena su četiri amandmana koja su sada postala sastavni dio ovog zakonskog prijedloga.

Inače, što je bitno u ovom trenutku reći, kada se govori o javnom RTV sistemu je to, da je ovaj zakonski prijedlog urađen u skladu sa zahtjevima Studije izvodljivosti stavke 16a) i 16b), gdje je Vijeće ministara obavezano da uradi jedan moderan, efikasan i na evropskim standardima organiziran sistem javnog emitiranja u BiH.

Mi smo u proceduri, u pripremi ovog zakona, koristili određene evropske preporuke i deklaracije iz oblasti audiovizuelnih usluga, zatim osnovne principe iz Sporazuma tri permijera, zatim Evropsku konvenciju o prekograničnoj televiziji, koju je verificirala BiH i Direktivu EU Televizije bez granica koja određuje osnovne postulate audiovizuelnih usluga u zemljama članice.

Šta sedobija ovim zakonom, naravno to nemamo svi isto viđenje u određenim parlamentarnim klupama ili od strane poslanika koji su izražavali svoje mišljenje i putem medija, ja mogu reći da ovaj zakon, donosi odnosno projektuje tri zakonski odvojena servisa i četvrti subjekt koji se zove korporacija, koji formiraju ova tri servisa.

Mi ovim zakonom definišemo tri pojedinačne dozvole za tri servisa koji čine komplementarnu dozvolu sistema. Definišu se tri nadzorna odbora koja zajedno čine odbor sistema. Zajednički pravni subjekt, korporacija koja je nadležna za međunrodn predstavljanje, oglašavanje, upravljanje infrastrukturom, kupovinu programa itd. ima nadzori odbor koji je ustvari odbor sistema. Znači odbor sistema kojeg sačinjavaju upravni odbori sva tri emitera u BiH. Dobivamo jedinstveni usklađen sistem pretplate na državnom nivou, određenim članovima zaštitu prava sva tri konstitutivna naroda na ravnopravno korštenje tri službena jezika i dva pisma, zaštita vjerskih, kulturnih i tradicijskih baština. I ono što je po meni jedna od važnijih stvari, a to je kontrola od strane Upravnog odbora sistema i Regulatorne agencije za komunikacije za poštivanje jezičkih, kulturnih tradicija, zatim pisma i tradicija iz sva tri naroda.

U četiri amandmana koja su usvojena i na Predstavničkom domu Parlamenta, vjerovatno je najznačajniji onaj koji je medijski bio najeksponiraniji i koji su skoro svi mediji u BiH tumačili i obavještavali javnost na način da pričaju o tri regionalna centra Javnog RTV servisa. Zatim pričaju o tri emisiona centra RTV servisa, sve to nije tačno, u javnosti se jednostavno stekao dojam da se propagiraju tri odvojena centra, nacionalna centra itd. Čini mi se da nije dovoljno pažnje posvećeno čitanju zakona, da je jasno rečeno da su to tri organizacione jedinice korporacije za produkciju programa. To je sasvim nešto drugo od regionalnih centara i od emisionih centara.

U tom smislu molim, da i posmatrate ovaj zakon, znači to su organizacione proizvodne jedinice, korporacije kao jednog od subjekata javnog RTV sistema.

Naravno, mi ćemo danas vjerovatno u raspravi pokušati dati odgovore na pitanja koja budu zastupnici pred nas postavljaju, ako budemo u prilici i ja jednostavno, u svakom smislu u ime Vijeća ministara mogu prihvati zaključke Komisije za vanjsku trgovinu Doma naroda. Hvala vam lijepo.

VELIMIR JUĆIK
Zahvaljujem. Gospodin Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Na jučerašnjoj sjednici, Komisija za vanjsku trgovinsku politiku, 35. po redu, razmatran je i Zakon o javnom RTV sistemu. Nastavljujući na ono što je gospodin Bašić već rekao o samom sadržaju zakona i ne ulazeći u historijat koji vezano za ovo pitanje traje jako dugo u BiH poslije Dejtona, i historijat koji sam po sebi izaziva različite ocjene i kritike, ja mogu kazati sljedeće. Mi smo jučer vodili raspravu o principima i

načelima zakona i raspravu o amandmanima. U raspravi o principima i načelima, kolege u Komisiji koji pretstavljaju Hrvatski klub poslanika i hrvatski narod, izrazili su neslaganje i nezadovoljstvo sa principima i načelima na kojima je ovaj zakon rađen i pristali su da o tome razgovaramo i da raspravljamo kroz amandmane.

Na samoj komisiji se pojavilo ukupno 26 amandmana. Predlgači su bili, dva seta. Prvo tri a potom 10 amandmana. Klub zastupnika hrvatskog naroda, zatim predlagač je bila gospođa Ruža Stojanović koja je preuzeila amandmane koji su prethodno prihvaćeni u Predstavničkom domu, ona je imala 4 amandmana i konačno, ja sam imao također svojih ne znam tačno, mislim 7-8 amandmana.

Nakon rasprave o načelima prešlo se na glasanje o amandmanima. Konačan rezultat glasanja o amandmanima je bio, da smo usvojili većinom glasova, samo amandmane koji su već ranije prihvaćeni u Predstavničkom domu, to su 4 amandmana, svi drugi amandmani su odbijeni ili tako što su većinom glasova odbijeni ili što su jednakim brojem glasova za i protiv, ponovo nisu dobili potrebnu većinu.

Nad kraju se je glasalo i o Zakonu i o principima i načelima i o amandmanima i većinom glasova bez glasova predstavnika hrvatskog naroda u Komisiji je Zakon na Komisiji prihvaćen. Moram priznati da je prema mom sjećanju, za ove 2,5 godine ili malo više, koliko ova komisija radi, ovo prvi slučaj, dakle zaista prvi i jedini slučaj da u vezi sa bilo kojim zakonom, predstavnici jednog naroda nisu dali saglasnost na taj zakon. To je jedno iskustvo koje meni nije drago i ja moram kazati da sam zbog toga osobno i lično nezadovoljan. Cijeneći i uvažavajući razloge i motive koji su rukovodili moje kolege iz reda hrvatskog naroda, da zauzmu ovakav stav, ali s druge strane u Komisiji je prevladao stav da su amandmani koji su predloženi kao jedan od dvije varijante, od strane predstavnika hrvatskog naroda bili neprihvatljivi za ostale kolege na način ili da su glasali protiv ili suzdržano, to znači ipak nisu ih podržali, kažem da eventualno još ču se možda ja javiti za raspravu. U ovom dijelu mogu kazati da nisam oduševljen činjenicom da je Zakon usvojen većinom, dakle jednom vrstom preglasavanja, kao što osobno nisam zadovoljan ni činjenicom da moji vlastiti amandmani, odnosno ni jedan od njih nije usvojen također, ali to su realnosti.

U ime Komisije mogu samo kazati da imajući na umu odluku većine članova Komisije, mi smatramo da bi Dom trebao razmatrati ovaj zakon, izjasniti se i dati mu podršku.

Na kraju ču kazati vrlo jasno i vrlo precizno. Ovo je jedan od zakona od 40 zakona i jedan od 2 koliko ja znam peostala zakona koji spadaju u obaveze BiH koje treba ispuniti iz područja 16, dakle iz 16 područja radi početka pregovora o stabilizaciji i pridruživanju. Mislim da smo jako puno vremena utrošili da dođemo do ovog trenutka. Nisam siguran da smo to vrijeme od septembra prošle godine, do danas iskoristili jako korisno, nisam siguran da nam je trebalo toliko vremena da bi došli do ovog rješenja koje ponovo nije rješenje koje prihvataju svi i ovde izričem sebi prvom kritiku, pa i svima koji su u ovom procesu učestvovali, u smislu da mislim da je trebalo ako smo već trebali doći do nekog rješenja koje je neprihvatljivo za sve, trebalo je doći ranije. Bilo kako bilo, mi smo sada u situaciji da imamo ovaj zakon pred sobom, i ja se nadam da ćemo pokušati da nađemo rješenje koje će eventualno biti prihvatljivo za sve a ako ne, onda imamo verziju koja je identična verziji prihvaćenoj na Predstavničkom domu i očekujem da ćemo se oko toga izjašnjavati. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Uvaženi gospodine predsjedatelju, hvala lijepo. Na neki način privilegija je govoriti prvi je li, posebno u ovakvoj situaciji za mene, ovaj, je dobra pozicija reći svoje viđenje jednog od onih zakona koje kad tad moramo donijeti i to ne samo što je to jedan od ona dva uvjeta koji stoje pred nama, a da bi napredovali u pravcu evropskih, euroatlanskih integracija, dakle to je uz reformu policije, jedan od onih uvjeta iz Studije izvodljivosti.

Dakle, imajući na umu to, ja osobno želim da BiH dobije ovakav zakon i naravno ta želja nije dovoljna. A da bih dao svoj glas za bilo kakav zakon, dakle ja u svakom slučaju želim vrlo jasno reći da moji stavovi u odnosu na moje kolege iz hrvatskog kluba u pojedinim pitanjima se sigurno razlikuju a isto tako ima stvari u kojima se mi slažemo, i ja ču zbog značaja trenutka u kojem se nalazimo nastojati u svom govorenju ovde, pred vama reći, od prilike te dvije dimenzije mog razmišljanja o ovom zakonskom projektu.

Naravno, nema idealnih zakona i sigurno da kad bi sve ovo zbrojili i kad bi sve na određen način ugrdili i kad bi bili ustanju doći do odgovarajućeg kompromisa, to ne bi značilo da imamo jednom za uvijek kvalitetno dobro rješenje. Ja čak, želim vjerovati da će tijekom ove rasprave doći do usuglašavanja stavova, prije svega onih čiji broj ruku je dovoljan a da bi mi dobili ovaj zakon i u tom smislu, dakle moja pozicija je takva da praktično moj glas neće odlučivati ali želim vrlo jasno reći u odnosu na ono što je i gospodin Bašić naznačio, u smislu primjedbi medijima ili kako sam shvatio, da oni amandmani koji su prošli na Zastupničkom domu su u stvari medijski prezentirani na način kako to ne odgovara sveukupnoj klimi oko prolaska ovog zakonskog projekta u oba doma Parlamentarne skupštine BiH. A, što se tiče gospodine Čengića, evo on ode, ali ču ja potsjetiti da je bilo još prilika kad je bilo preglasavanja i naravno, bilo je u tom smislu potezanja i vitalnih nacionalnih interesa itd. pa čak i u odnosu na presudu Ustavnog suda koja je bila jednoglasna od strane sudaca, bilo je zadržavanja vlastitih pozicija i zahvaljujući upravo instrumentu koji je Ustav BiH omogućio, ipak oni koji su se pozvali na vitalni interes, doživjeli su je li, prije svega satisfakciju u tom smislu. Naravno, da su i nakon toga optuživani kako opstruiraju itd. Mora se dakle, mi smo složena država i mora se imati razumjevanja i osjećaja da se iznalaze kompromisna rješenja ili da tako kažem, ona rješenja koja najmanje bole, jer reforma, i ovo je svojevrsna reforma, podrazumjevaju je li, da je to manje više bolan proces i da to nije jednosmjerna ulica.

U svakom slučaju, ja ču potsjetiti da a svima su vam poznate i preporuke Vijeća Evrope u svezi sa ovom problematikom, i prema tim preporukama, dakle Parlamentarne skupštine i Vijeća Evrope, država je povjerenik zadužen za ostvarivanje javnog interesa s izvjesnom mjerom institucionalne kontrole javnih vlasti nad onim što se emitira uz višestruk izbor programa i uvažavanja regija i manjina. Drugo, garantira se uređivačka neovisnost i institucionalna samostalnost, i treće, garantira se finansijska samostalnost kroz sustav napalate, RTV tako se je li, kako se to najjednostavnije kaže.

Drugim riječima, tri nezaobilazna elementa u izgradnji javnog RTV sustava su neovisnost od politike, služenje građanima od strane profesionalaca i finansijska neovisnost od države kroz samofinansiranje putem takse.

Na Zakon o kojem danas vodimo raspravu kao što je i u uvodu rečeno, dugo se razgovaralo. Neki misle i predugo, radilo se i on i ovakav kakav je došao ne sumnjam u to da je u određenom smislu plod ili proizvod je li, kompromisa. Međutim, evidentno ne u dovoljnoj mjeri a da bi svi bili zadovoljni. Ja moram reći da što se mog političkog pogleda tiče a svaki projekat, pa i ovaj, ima i tu političku dimenziju, da je bilo određenih kompromisa i na samom Zastupničkom domu, koji su meni osobno neprihvativi, bez obzira na ovo upozorenje uvaženog gospodina Bašića. Ja moram reći da su predstavnici Komisije izravno vrlo jasno, glasno govorili o tri mjesta u kojima će se prodirati, proizvoditi dakle program na tri jezika, pa je spominjano tamo tri puta po osam sati itd. Dakle, vrlo jasno od ljudi koji su članovi tijela koja su prihvatile ovaj, takvo opredjeljenje.

Meni osobno, takvo opredjeljenje je neprihvativi, inače i ovaj će put ponoviti, u BiH sve što se dijeli sa tri, neki na toj brojci insistiraju, ja osobno, preferiram neke druge brojke. Dakle, u tom smislu moglo bi se postaviti pitanje, ako će u Mostaru biti produciran program na hrvatskom jeziku, ovde u Sarajevu na bosanskom u Banja Luci na srpskom jeziku, onda na kom jeziku odnosno gdje će biti takav studio za pripadnike nacionalnih manjina i one građane koji se izjašnavaju kao ostali ili oni nisu bitni. Ali, ako se pozivamo na međunarodne konvencije, onda je vrlo lako utvrditi da to nije baš tako, pa na koncu i Odluka Ustavnog suda o jednakopravnosti naroda, spominje dakle i ostale kao bitnu kategoriju o kojoj se mora voditi računa.

Nravno, ja ovde imam pred sobom prepisku koju je sa pojedinim predstavnicima međunarodne zajednice, koji su vodili pojedini dužnosnici, prije svega iz reda HDZ-a, gospodin Čolak vrlo konkretno, sa gospodinom Rentom itd. I iz te prepiske je vidljivo da su neki zahtjevi HDZ-a ugrađeni u Zakon. Naravno, znam da su i neki drugi visoko pozicionirani dužnosnici, prije svega HDZ-a bili uključeni u razgovore sa predstavnicima međunarodne zajednice koja je pružala svoju pomoć u pravcu izlaska iz situacije u kojoj praktično mjesecima nismo dobivali ovaj zakon a procjenjivalo se da je stvar sazrela i da jednostavno treba ići u pravcu donošenja ovog zakona.

Naravno, moram reći to ovaj, vrlo jasno. Kada je u pitanju ovaj zakon i rješenja koja su došla pred Zastupnički dom, onda je Vijeće ministara na način na koji ono to donosi odluke, odlučilo da su rješenja ugrađena u taj zakon prihvatljiva i naravno, prihvatljiva i ministrima iz reda hrvatskog naroda. Dakle, tri ministra HDZ-a su se složila, da Zakon ide onakav kakav je i došao do Zastupničkog doma. I, o tom svakako treba voditi računa. Dakle, da budem vrlo konkretan, gospodin Čolak, gospodin Doko i gospođa ministrica Ljerka Marić su se složili da su ugrađeni zaštitni mehanizmi, da su ugrađeni dakle oni elementi koji zadovoljavaju potrebe i interes svih a naravno i hrvatskog naroda kao konstitutivnog naroda.

Mi smo sada suočeni sa amandmanima izaslanika HDZ-a, bolje reći oni su imali niz amandmana koji su u proceduri pred Zastupničkim domom bili, i znamo njihovu sudbinu. Moje kolege iz hrvatskog kluba preuzeli su je li, dio tih amandmana, vidim da je sada broj nešto manji. U svakom slučaju, ja želim reći da što se mene osobno tiče, naravno ne pada mi napamet da ja sudjelujem u preglasavanju amandmana mojih

kolega iz reda mog naroda, ali u svakom slučaju, želim reći da svakako već je onaj, konceptualno, kroz amandmane u Zastupničkom domu, dovoljno doveden u pitanje ovaj projekat, i što se mene osobno tiče, bez obzira na sudbinu, ovih amandmana koje je uputio hrvatski klub, ja ču se izjasniti protiv ovakvog zakona, sa ovim amandmanima koji u osnovi možemo mi to sada tražiti lijepe riječi i retorički pokušavati pojašnjavati, utvrđivati svoje stavove, braniti svoje stavove, ali meni osobno, bar onako kako ja politički gledam, to ipak, ti zahtjevi prvo, naravno moram vrlo izravno reći, da ja nisam za jednonacionalne kanale, nisam za jednonacionalne televizije, programe kako god hoćete. To je prvo.

I drugo, nisam posebno za to da se ti ili proizvodnja ili emitiranje, vezuju za određenu teritoriju jer to me ipak potsjeća na određene političke projekte koji su je li, kojim je u biti podjela, onog što se zove BiH. Naravno, prvo ovo je proizvod političkih podjela i onog u glavama što mi imamo i nosimo i smatrajući kako uvijek trebamo imati svoj dio kolača, pa ako to onda lociramo još za ne znam Mostar, Banja Luku, Sarajevo, onda je sasvim jasno da to nije put ka kome imaju interes ići većina građana BiH i rekao bih pripadnici svih naroda, jer BiH kao zajednička država ima smisla, upravo u tom da se kroz njene institucije osigura jednakopravnost i ja osobno mislim, da za razliku od kolega iz HDZ-a da je interes i pristup ovoj problematici, bitno različit moj i njihov, upravo u tome što ja smatram da hrvatski jezik kao jedan od elemenata koji se lako prepoznaže je li, kroz samo emitiranje na javnom RTV servisu odnosno sustavu. Ja želim dakle, da budu ispoštovane sve one odredbe koje su ugrađene u članak 26. a koje predstavljaju u stvari standarde koji garantiraju jednakopravnost.

Ja dakle želim, da i RTV RS i Federalna RTV i RTV BiH, dakle državni servis, budu mediji u kojima će i oba pisma i svi jezici kojima govore pripadnici i konstitutivnih naroda ali i ostali, dakle da u sukladno odgovarajućim konvencijama u programskoj politici i realizaciji budu zadovoljeni interesii potrebe svih naroda konstitutivnih i ostalih i naravno svih građana BiH. Naravno, dakle moj pristup ovoj problematici, svodi se na to da bih ja mogao prihvati polazeći od stanja kakvo imamo. A inače smo u svim reformama i do sada pristupali da tako kažem, kroz mehaničko spajanje onoga što je zadato je li, i ne možemo, puno bi bolnije bilo kad ne bi bilo svrsishodno ići iz početka, je li, dakle poništavati ono što imamo. Međutim, iz ovoga treba izlaziti na način da se osiguraju odgovarajući standardi i moje je videnje, moje mišljenje da je primarna aktivnost u tom pravcu, da budem grub i izravan, da treba ići ukoliko kroz samo jezik a nije sam jezik element, treba ići na to da hrvatskog jezika i bosanskog jezika bude u dovoljnoj mjeri na RTV RS, kao što na RTV Federacije treba je li, biti i srpskog jezika uz ova dva jezika i naravno, podrazumjeva se na ovom državnom kanalu, odnosno na državnom servisu da će biti jednakopravna zastupljenost jezika, kulture, tradicije, običaja, nauke, sporta, umjetnosti itd. onog što u stvari u manjoj ili višoj mjeri odražava identitet svakog od naših naroda.

Dakle, ja smatram da je upravo interes svih naših naroda, pa i moj hrvatskog naroda, upravo nije u riješenjima po kojima će se ekskluzivistički program na hrvatskom proizvoditi u Mostaru, grub sam ali jednostavno to se tako svodi. U Banja Luci na srpskom ovdje u Sarajevu na bosanskom to je ja mislim, jedno podlo rješenje koje u osnovi dovodi jedan narod ovdje, drugi tamo, treći na trećem mjestu u određenom smislu, u poziciju getoizacije. I, inače mislim da kada je u pitanju BiH ta teritorijalizacija na način da se ona vezuje za ne znam, jezik, pa na naciju itd. zaista vodi BiH u jednu poziciju u kojoj se postavlja i smisao njenog postojanja jer je njena najveća

vrijednost upravo u tom da svi možemo izraziti, ispoljiti svoje interese, potrebe i naravno, da budu zadovoljena i naša očekivanja u tom pogledu.

Dakle, ja hoću i jeste i politički i ekonomski i medijski cijela BiH i naša dakle i pripadnika mog naroda kao što je i srpska i bošnjačka i svih ostalih, koji u njoj žive i doživljavaju je kao svoju domovinu. Ja zaista mislim da ukoliko budemo našli takva rješenja po kojima ćemo jezik mog naroda vezati za određenu teritoriju, za određeni kanal itd. ja mislim da ćemo kao narod biti na gubitku. Ja mislim da to nije interes, nego je upravo interes da na svakom pedlju BiH pa zahvaljujući Međunarodnoj konvenciji prekograničnoj televiziji, koju smo također potpisali i ratificirali kao država, dakle i dalje jer mi moramo u svemu ovome zadovoljiti interes i potrebe ljudi koji žive ovdje ali i naše dijaspore i svih onih koji žele čuti i uvažavati to bogatstvo jezika, kulture, tradicije, običaja, kako god hoćete, onog dakle što pretstavlja identitet svakog od naših naroda.

Dakle, ja jednostavno znam da će ovo imati određenu političku dimenziju, želim vjerovati da će dakle, da će parlamentarna većina, da će ljudi koji su partneri i koji vrše vlast, i oko ovog pitanja uspjeti pronaći odgovarajuće rješenje, ali ukoliko toga ne bude, ja zaista moram mojim kolegama iz HDZ-a reći da zaista ukoliko se doživi ovde da nema podrške, onda pitam šta je s odgovornošću HDZ-om, ministara u Vijeću ministara koji su ovo pustili da ide, koja je to dvostruka igra. Ovo nije dakle prvi put, ali ja želim ovde javno, jasno i glasno nažalost, njih nema, u pravilu ih nema, ovaj, da ovo čuju. Ja nemam drugi način jer nemam druge komunikacije sa njima, da im to kažem. Zaista oni su odgovorni ukoliko su pustili nešto što zadire u nacionalni interes našeg naroda, pa ako hoćete što se mene tiče u interes bilo koga naroda u BiH. Uvijek bi bio protiv toga da se zadire u nacionalni interes bilo kog naroda.

I drugo, što se tiče opstanka ovaj, u ovakvoj vlasti, to naravno, neka kolege sami razmišljaju o tome. Ja želim na kraju još reći da naravno neću glasovati za Zakon s usvojenim amandmanima na Zastupničkom domu, ali za razliku od situacije u kojoj smo bili kad smo se izjašnjavali oko visokog obrazovanja gdje sam bio čvrsto uvjeren da postoje svi elementi, da Ustavni sud prihvati tu našu apelaciju, ovaj put sam zaista u velikoj, velikoj dilemi, bolje reći više smatram i to želim kolegama jasno reći, smatram dakle da ovaj, želim jasno reći da nisam spreman potpisati zahtjev za potezanje vitalnog interesa, jer procjenjujem da će s obzirom na formulaciju koja je data u samom zakonu, da neće pretstavnici hrvatskog naroda, ukoliko naravno dođe, a to je samo ukoliko ne bude dogovora. Smatram dakle da Ustavni sud, za razliku od Zakona o visokom obrazovanju, neće

VELIMIR JUKIĆ

Ja bih zamolio da ne spominjete Ustavni sud u tom kontekstu, to je pritisak na Sud i to je lobiranje za nešto, za vaše političko mišljenje. Oprostie.

TOMISLAV LIMOV

Ja razumijem da ste vi nervozni,

VELIMIR JUKIĆ

Nervozan nisam, ali nemojte

TOMISLAV LIMOV

Naravno, vi imate kao predsjedavajući mogučnost, čim ja završim da kažete a u tom pogledu, naravno meni ostaje replika, ukoliko sam procijenim da je ona svrshodna. Dakle, ovdje nema Ustavnog suda, ja govorim pred kolegama, govorim o stvarima za koje ja mislim da jesu takve kakve jesu. Rasprava ima za smisao upravo da se snagom argumenata dođe do toga da svaki od nas zastupnika odluči po vlastitoj savjesti. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Limovu. Ko dalje želi govoriti? Ima li prijavljenih?

MUSTAFA PAMUK

Evo, gospodin Jukić se javio za riječ. Izvolite gospodine Jukiću.

VELIMIR JUKIĆ

Cijenjene kolege, poštovani gosti, Zakon RTV sustavu BiH je bez sumnje vrlo važan sistemski zakon, jedan od 16 uvjeta za ispunjenje uvjeta iz Studije izvodljivosti. I to je govoreno ovde, dakle to dodatno govorilako je to bitan i važan zakon i koliko je bitno da u ovo vrijeme riješimo ovo pitanje na jedan korektnan način, da donesemo pravi zakon, zakon koji će biti prihvaćen. Ja sam očekivao od velike većine u Parlamentu ali čini mi se kako sad stvari stoje, da nije prihvaćen od strane predstavnika jednog konstitutivnog naroda i to je za mene veliki problem. Ja to osjećam kao veliki problem. Neki čini mi se ne, i zato posežu za argumentima, argumentom broja ruku, a ne argumentom činjenica i ne pravih argumenata.

Ja ču nastojati što kraće govoriti i reću ču ono što mislim da je najbitnije. Poči ču od povjesti riješavanja ovog pitanja. Najprije nakon Dejtonskog mirovnog sporazuma imali smo situaciju da je u BiH djelovale tri RTV servisa, nazovimi ih tako. Jedan u RS, jedan u Sarajevu i jedan u Mostaru. Ne bih imena govorio, nisam siguran pa ne bih htio navoditi nešto krivo, za što nisam baš siguran potpuno, u imenu. '99.godine, urađen je jedan dokument koji nosi naslov, moguća transformacija RTV difuzijskog sustava u BiH, gdje se pošlo u opis, elaboraciju stanja koje jeste sa idejom kako to stanje koje tada jeste ocijenjeno kao nedovoljno dobro, loše, nezadovoljavajuće itd. u nekim novim okolnostima, okolnostima mira koji je došao Dejtonskim mirovnim sporazumom, uraditi transformaciju koja će zadovoljiti potrebe naroda i građana u BiH.

Međutim, nije urađeno ništa konkretno osim jednog dokumenta koji je doživio sudbinu da je završio u ladici. Dakle, nikad se ništa od toga nije realiziralo. Slijedi kraj '99. godine, i odluka međunarodnih predstavnika da se iz meni nepoznatih, to ču reći ovde za govornicom, razloga ugasi tv signal Erotele u Mostaru. Ja ne znam, nisam pročitao i nemam u posjedu taj dokument kojim je to urađeno, ali ču reći ono što sam čuo tada. Mislim da je to rekla izvjesna gospođa Aris Beneš, u to vrijeme glasnogovornica OHR-a kada je rekla od prilike sljedeće, ja ču to parafrasirati, ali bit ču reći sigurno. Dakle, rečeno je da je razlog što se tv signal Erotele odašilje sa zemnog odašiljača iz jedne druge države. Dakle, misli se vrlo konkretno na prijemnik odnosno odašiljač na Svetom Juri na Biokovu. Pa dobro, hajde recimo da to možemo prihvatiti kao obrazloženje. Međutim, ne dugo za tim, samo par mjeseci ili možda čak kraće, jedna druga TRV kuća u BiH dobija pravo koristiti isti taj odašiljač, istu tu tehniku sa

istog tog mjesa. Dakle, zemnog odašiljača na Svetom Juri na Biokovu. Vrlo interesantno. Dakle, nije to razlog bio uopće, nego nešto drugo je razlog.

Nemamo dalje, pokušaj da se 2000.godine, nakon dolaska alijanse na vlast, opet znamo na kakav način, ali neću to komentirati, pokušava riješiti ovo pitanje. Dakle, urediti RTV sustav BiH. Međutim, tada se raderazni pokušaji, ideje itd. i to se završava 2002.godinom, kada se kaže da se ipak to ne može i da to nije riješeno, što je evidentno da nije bilo riješeno. Ponovo, nastupa hajmo reći treći u nizu pokušaja, razmišljanja kako ovo riješiti, prije od prilike 2 godine, kad to ... ovde citirano, se ne znam kako bih to nazvao, Kolegij ili premijeri vlada dakle, Vijeća ministara i entitetskih vlada, dogovaraju i utvrđuju opće ili generalne principe za uređenje ovog pitanja. Vrlo interesantno. Zbilja vrlo interesantno.

Uz sve uvažavanje premijera cijeneći njihove ovlasti, itd. pa i zasluge i dobra djela i sposobnosti itd. smatram da nemaju mandat o ovom pitanju samo oni, odlučivati i utvrđivati glavne dakle smjernice i temeljne principe za uređenje ovog pitanja, naročito ako znamo činjenicu da se radi o pitanju vrlo bitnom i važnom, o pitanju koje svakako spada u pitanje od vitalnog interesa za svaki narod. Ne samo konstitutivni, nego i za druge narode i građane i druge zajednice koje žive u BiH. Naravno da ovaj sastav jeste dvoetnički i netroetnički, dakle bez Hrvata.

Nadalje, ovo isto tijelo odnosno u koordinaciji Vijeća ministara imenuje radnu, stručnu, ekspertnu skupinu od 15-tak ljudi, da ona uradi prijedlog zakona, odnosno dva zakona. Dakle, Zakon o sustavu i servisu. I opet je vrlo interesantan sastav. U njemu su i dvojica predstavnika hrvatskog naroda. I, vrlo interesantno da nakon samo jednog ili dva sastanka, ova dvojica predstavnika hrvatskog naroda napuštaju rad ove komisije. Kome je ovo vrlo interesantno, je li se neko pita zašto? Je li se pita ima li Komisija mandat raditi o ovako važnom pitanju i problemu be jednog naroda. Naravno ne.

I, još drugo nešto. Ova dvojica Hrvata u sastavu ove komisije, su bili ljudi koji možda su stručnjaci, možda jesu, neću o tome tvrditi ali svakako nemaju izborni legitimitet niti posredni niti neposredni, a drugi članovi ove komisije, stručnog tijela, eksperata itd. imaju barem jedna trećina njih, ima određeni i izborni legitimitet, da li kroz izvršnu ili zakonodavnu vlast.

I na kraju, sad ču govoriti nešto o rezultatima rada ove ekspertne skupine. Rezultati rada ove ekspertne skupine kad je ona dakle imala ovu svoju povijest, i ovako radila, zna se kakvi mogu biti, vrlo loši. Loši za sve, a naročito za one bez koga su rađeni, a to je bez predstavnika hrvatskog naroda. Možda nekom ovde izgleda ovaj moj riječnik malo težak, možda malo previše se čini da pričam o nečem etničkom itd. međutim, govorim samo činjenice. I sve što reknem ovde neka se slobodno i javno mene demantira.

Rješenja ovog zakona odnosno, ovih zakona su u suprotnosti sa velikim brojem, značajnim brojem međunarodnih dokumenata, u suprotnosti su sa našim ustavom, i to njegovim najvažnjim dijelom, člankom 2. koji govori o Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i temeljnim slobodama. U znatnoj je suprotnosti sa evropskim preporukama i direktivama koje bi se trebalo ja mislim držati kao jednim od temeljnih principa. A temeljni princip za izradu ovih zakona trebao bi biti naš ustav a naročito njegov članak

2. Međutim, neko drugi i neke druge principe određuje suprotne i našem ustavu suprotne i evropskim preporukama i direktivama.

Ono što je najveći problem, nedostatak ovog zakona o RTV sustavu, jeste nepoštivanje našeg usava, nepoštivanje temeljnog principa za BiH i za budućnost BiH kako ga ja shvaćam a to je jednaka prava, jednaka kolektivna prava konstitutivnih naroda i sukladno Konvenciji evropskoj o zaštiti prava i ljudskim slobodama definirana prava drugih naroda, odnosno drugih manjina i predstavnika drugih zajednica. To se ovdje nije osiguralo jer to nije bilo polazni temelj ni princip.

Nadalje, govori se isto tako, jedan od važnih principa finansijska održivost. Apsolutno je bitno, apsolutno bitno, međutim finansijska održivost je tako diskutabilan pojam, tako rastegljiv pojam i nikako ne može biti po mom mišljenju zato što je rastezljiv, nije jasno i precizno definiran, ne može nikako biti na vrhu prioriteta, nikako ne može biti. Zašto? Zato što se finansijska održivost može osigurati na više načina. Neki drugi principi moraju biti u vrhu prioriteta koje treba zadovoljiti ovaj zakon. A to je, već rekao sam koji. Dakle, osigurati jednaka prava za sve u BiH.

Nadalje, ne postoji ni jedna država u Europi, ni jedna, a ima ih manji, ima ih siromašnijih od BiH koja pokušava organizirati, ili da je organizirala svoj javni RTV sustav na samo jednom državnom kanalu. To nema, ne postoji i neće nikada biti to ja odgovorno tvrdim. Zašto? Iz čisto praktičnih razloga, nemogućnosti da Javna televizija rtv emiter osigura zadovoljenje svih onih javnih potreba koje se stavljuju u zadatku, koje treba osigurati taj emiter, jer je to nemoguće. Evo samo jedan primjer. U vrijeme velikih međunarodnih sportskih događanja, kao što je Olimpijada, svjetska prvenstva itd., kad ljudi hoće pratiti ne znam, danas ni ja 10-15 sati program, kako će to organizirati bilo koja, nije bitno, sada drugo pitanje koje nije uopće političko pitanje, nego tehničko pitanje. Kako se može osigurati i uskladiti nekakva programska šema pa i reducirana i prilagođena itd., da se osigurava dva zahtjeva. To je nemoguće. Naročito, kad opet pogledamo rješenje u ovom zakonu, koje je vrhunac neprofesionalnosti pa čak i tendencioznosti, da se kaže, kako signal ne bi smio prelaziti entitetsku crtu. Pazite, entitetsku crtu ne može prelaziti tv signal koji je elektromagnetni val, dakle nije fizički, nije čestica, nije materija nego val, a mi usvojili Zakon prošle godine u ovo vrijeme nekako o prekograničnoj televiziji, vrlo interesantno.

Nadalje, određena poboljšanja koja ste ovde spominjali, uvodno u ime predlagачa, su zbilja urađena prošle godine, od onog zakona koji nije prošao u Zastupničkom domu i ja to želim ovde istaći, ta poboljšanja su vrlo značajna i donekle su popravila katastrofalno loš onaj prvobitni prijedlog zakona ali samo donekle. Jer, značajno nisu mogla jer je zakon po meni koncepciski loše osmišljen.

E sada da bih samo, pa ču to privest kraju, ne želim vas dalje maltretirati, jer znam da moje govorenje neće promijeniti stav mojih kolega, ali ipak ču pročitati samo nekoliko preporuka Vijeća Evrope, odnosno EU i reći kolike su neusuglašenosti naših rješenja, našem zakonu sa ovim preporukama. Preporuka 1506 članak 10. Evropske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, gdje govori da su novije presude Evropskog suda za ljudska prava jasno pokazale da je Strazbur još uvijek, da se on još uvijek posmatra slobodu medija kao dio individualnog prava na slobodu izražavanja zajamčenog člankom 10. itd. Kaže kulturna raznolikost, kao aspekt pluralizma. Pluralizam je fundamentalno načelo evropske medijske politike. U Evropi je kulturna

raznolikost sastavni dio kulturnog identiteta Europa. Ovde bi samo trebalo umjesto Europe reći BiH, uklapa se idealno BH je prava paradima dakle, te Europe. Europa u malom. Međutim, to kod nas ne ide.

Dalje, kaže govori o evropskoj tradiciji, da se naročito njeguju kulture, kulturne raznolikosti i identitet, promoviraju kulture, kultura manjina itd. To mi ovde radimo suprotno od onog što tu piše.

Nadalje, citirat će samo još jednu-dvije preporuke pod brojem 748 Vijeća Europe koji govori koji su to minimumi uvjeta i zahtjeva za nacionalnog emitera ili emitiranja. Dakle, kod država, sasvim svejedno. Kaže, višestruki izbor programa uz dužno uvažavanje interesa, regija itd. i veli, ne na jednom kanalu. A mi uporno upravo na jednom kanalu, bez mogućnosti izbora. Dakle, totalno dijametralno suprotno.

Dalje, govori se isto tako o tome da Javni emiter, Javna televizija mora polagati nekome račune. Kome? Prije svega stručnoj javnosti ali i Parlamentu. Kod nas u prvoj verziji, to će reći ovde radi opet svih nas, nije bilo ništa predviđeno. To je naknadno tek ubačeno. A to ovde spada u sami vrh prioriteta kad se govori o uvjetima koje treba ispunjavati.

Nadalje, isto tako se govori o politici zapošljavanja. Ovo ne govorim bez razloga jer sadašnje stanje, nacionalna struktura zaposlenih je katastrofalno nedopustivo u svim servisima i u cijelom sistemu. Naročito na štetu Hrvata, naročito to će ponoviti. I opet, još je gore stanje kad se ima, kad se gleda struktura uređivačko rukovodne strukture, još gore stanje.

Zatim isto tako govori se o tome šta ko radi u zemlji, šta je čija zadaća ali i obveza, pa se tako kaže, da parlamenti trebaju postaviti ciljeve a Radio televizija izglasuje, da izglasuje sredstva koja su im neophodna da bi te ciljeve dostigli i da verificiraju da su oni uspješno postignuti. Na državnoj vlasti je da osigura novčane mehanizme za sprovođenje ovih odluka a na profesionalcima da proizvode programe koji odgovaraju ovim zahtjevima. Dakle, Parlament da definira cilj, Vlada osigura sredstva a na profesionalcima novinarima je da neovisno od svih urade kvalitetne programe.

Isto rako govori se o skupoći, cijeni. Istina je da onaj model koji je za BH sustava najprilagodljiviji, najprimjereniiji, nije najjeftiniji. To je logično, to je jasno ali ni BiH nije takva država da su na njoj neka najjeftinija i ... najbolja rješenja, nego su najbolja rješenja samo koja su dobra rješenja za BH, pa kaže, to je jasno svima i poznato, čisto komercijalni cilj i cilj javne usluge, stoje u suprotnosti. Apsolutno točno. Dakle, ako hoćemo da televizija, Javni servis osigura određene javne interese, a mi definiramo ciljeve, onda se zna da to nije najjeftinije. Zašto? Pa zna se da ima ograničenja i u količini usluga komercijalnog programa, u količini reklama itd.

Nadalje, govori se i to su ispoštivali, da je televizija neovisna od politike. Međutim, ja mislim da je po malo neovisna i od odgovornosti za svoj posao. Mislim da je to problem i da i u tom dijelu treba tražiti jedan dio problema za sadašnje dosta teško stanje.

Sad ёу vrlo malo pokušati reći o tome ёta sam informiran od predstavnika međunarodne zajednice po pitanju RTV sustava. Vrlo jasno prije od prilike godinu dana predstavnici međunarodne zajednice su rekli ёta je neprihvatljivo. Pa je rečeno da je neprihvatljivo monoetnički kanal, monolingvistički kanal itd. I, ja smatram sebe da sam dosta flegmatičan, kažem, hajmo nešto uvažavajući evo to, uraditi amandmane, da uvažimo taj princip jer je možda stvarno ono što smo mi razgovarali i razmišljali, bilo upravo taj dio tog našeg rješenja je bio neprihvatljiv, uradimo amandmane koji u sebi ne sastoje ni jednu odrednicu dakle, ni lingvističkog niti etničkog. I, to ne ide. Dakle, nije to razlog. Ja se bojam pretpostaviti ёta je drugo razlog. Zbilja se bojam pretpostaviti ёta je drugo razlog. Ili je neko negdje utvrdio nešto i ne može nikako biti drugačije nego tako. Mislim da bi trebala biti većina sviju nas, kad uvidimo da smo pogriješili, da kažemo, da pogriješio sam, ima bolje rješenje, hajmo napraviti bolje rješenje.

Međutim, isto tako moram reći još nešto ovdje, neka se znađe, da naročito zadnjih mjeseci, ja sam osobno bio u prilici više puta govoriti o ovom pitanju sa nekim predstavnicima međunarodne zajednice ili država šire, ne iz našeg okruženja, da i to odmah kažem, koji imaju razumjevanje za naše zahtjeve i naš način viđenja rješavanja ovog pitanja. Ja odgovorno tvrdim da ova rješenja nisu dobra, nisu nikome dobra i tvrdim da su na štetu hrvatskog naroda kao najmalobrojnijeg naroda u BiH. Zašto? Vrlo je jasno. Imamo dva entitetska emitera, koji opet su jedna asocijacija na nešto drugo itd., imamo jednog državnog koji opet je po meni dosta nejak, zbog unutarnjih slabosti. Ali isto tako, imamo onda sustav koji je u sebi slab. Maloprije je govoreno ovde, neke fine fraze, dozvola komplementarna, dozvola ne znam ni ja, tri dozvole, tri licence itd., mislim vrlo interesantno. Ja ne vidim tu da je to ništa osim tri servisa koji su labavo, vrlo labavo povezani jednom ne znam kako bih je nazvao korporacijom koja zapravo nema ovlasti za ništa i u svom radu se pokazalo od prilike da ne može zapravo pa uraditi skoro ništa.

I još ёу jedno pitanje ovde samo napomenuti, a to je pitanje plaćanja rtv takse injezine naplativosti. Poznato je da vrlo značajan postotak Hrvata u BiH ne želi plaćati rtv taksu. Bilo bi vrlo interesantno da se provede ispitivanje zašto ti ljudi ne plaćaju rtv taksu. Ja ёu reći, koji bi odgovor bio, po mom razmišljanju. Zato što nisu zadovoljni sa sadržajem programa, pa niti evo sada naročito nakon ovakve koncepcije i uređenja, ako ovako bude, nadam se da neće biti, ovakog sistema rtv u BiH. Ja mislim da nikako nije dobar način da se nastavlja praksa preglašavanja jednog naroda i da se koristi snaga broja ruku nasuprot snage po meni, vrlo kvalitetnih argumenata. Argumenti su ja mislim na našoj strani, a broj ruku je ono što nije na našoj strani, nego je protiv nas.

I samo jedan komentar, gospodinu mom kolegi Tomi Limovu, nemam ništa protiv iznošenja bilo kakvog političkog stava. To je dakako, osnovno pravilo u demokraciji ali nije dobro govoriti niti prepostavljati javno za govoricom ёta će eventualno uraditi neki sudbeni organ ili tijelo u BiH a naročito ne najviši, ne Ustavni sud. Volio bih da se to tijelo bilo koji dakle, ponovit ёу, sudbeno tijelo ne spominje ovde jer svako njegovo javno spominjanje, ja mogu se s nekim složiti da je svojevrstan sugestija, da ne kažem i vrsta pritiska.

Evo, samo toliko i ne bih da u ovom pitanju ništa govorimo. Dakle, ne treba spominjati, treba govoriti svoje stavove, svoja mišljenja a ne treba nikako govoriti ёta će raditi i ёta radi, to je moje mišljenje, jedno ako nekad imamo priliku, a nemamo tu pravilno oštro odlaganje itd. koliko je, da statistički vidimo, iz nekih predmeta riješeno,

nije riješeno itd., kako je tu proce u nekom drugom ne znam ni ja prostoru, kako su sad neki opći trendovi kriminaliteta itd. itd. u tom smislu.

Evo, ja zbilja rekao sam ono što mislio najvažnije, nrvavno da sam imao puno toga još i reći ali to bi bilo samo u okviru ovog, je to ono što sam rekao, zahvaljujem se svima na pozornosti i nadam se da ćemo barem imati toliko danas volje i Izvještaj Komisije ne prihvatići, zatražiti da Komisija se ponovo sastane, da sastavi ako je moguće novi i drugačiji izvještaj kako bi izbjegli ovu situaciju da preglasavamo bilo koga u ovom parlamentu. zahvaljujem.

Gospodin Limov, replika.

TOMISLAV LIMOV

Vaše je pravo uvaženi gospodine predsjedatelju, da doživite ono što ja kažem, onako kako vama odgovara. Međutim pravo je zastupnika u državnom Paralamentu javno za govornicom spomenuti svaku instituciju u ovoj državi i iznijeti javno svoje mišljenje. Zato se ne odgovara, dakle to je legitimno moje razmišljanje javno iznešeno. Vaše je pravo da to doživite kako vi mislite. Ja cijenim, ovdje nema suda, sud radi autonomno i zaista je potcenjivački razmišljati kako će jedna moja diskusija uticati na ponašanje i posebno presudu suda.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi govoriti?
Gospodin Zrno.

BRANKO ZRNO

Gospodo predsjedatelji, kolegice i kolege, dame i gospodo, odmah ću kazati kako vas neću dogo gnjaviti jer već je puno toga rečeno. I onoga sa čime se slažem i onoga sa čime se ne slažem, a vjerojatno dobar dio jedne diskusije nisam čak ni razumio do kraja.

Ja ću pokušati iz jednog drugog aspekta. Neću pretendenciozno je kazati, elaborirati već samo nekoliko riječi ili rečenica upotrijebiti u cilju sagledavanja situacije u kojoj smo evo na 12. točci dnevnog reda. Situacije, zbog koje vjerujte mi ja sam danas tužan. I kada se god ovakva situacija desi ili dogodi, bez obzira o komu je riječ, u ovome domu, bez obzira o kejem imenu ili kojem narodu se radi, ja se osjećam onako kao se osjećam danas. Ne zato što sam razočaran, ne zato što puno stvari ne shvaćam, ne zato što izlaz ne vidim jer za živa čovjeka i za narode u ovoj zemlji izlaz postoji. I mi ćemo ga naći. Da duboko ne vjerujem, onda u njoj ne bih ni živjeo. Ali ja iz nje ne želim nigdje i u njoj želim ostvariti ono o čemu razgovaramo i svako pravo o kojem ovdje govorimo.

Ja ovaj prostor, ovu zemlju doživljavam kao zemlju kojoj u ovom trenutku i u zadnjih 10 godina, ali mislim i u njenoj perspektivi, u njenoj kompletnoj budućnosti, najviše treba poštovanja, poštivanja, uvažavanja i povjerenja. Kad to stvorimo ili kad to ostvarimo, a osobito povjerenje, onda ćemo istovremeno ostvariti, duboko sam uvjeren, i mehanizme zaštite nas svih. Onda ćemo biti apsolutno svi zaštićeni. To je mehanizam

po kojemu ćemo ostvariti ono što ova zemlja zaslužuje. I pravdu i pravo. Pretenciozno bi bilo vjerovati da smo u tom stanju u ovom trenutku ili da ćemo biti u tom stanju u jednom kratkom vremenu koje je ispred nas, ali isto tako je moguće i to absolutno moguće vjerovati da ćemo uskoro mi doći u stanje ostvaraja ovoga o čemu govorim. I da nećemo pričati o procesima i pokušaju zaustavljanja procesa. Što to znači i tko plasira istinu o procesu i zaustavljanju procesa. Mi smo se opredjelili za procese. I ako ih itko želi zaustaviti onda ih mi ovdje ne želimo zaustaviti. Mi ih nećemo zaustaviti. I riječ je o imputiranju ili neupućenih ili zlonamjernih. Proces će ići i ova zemlja će biti tamo gdje gografski od svog postojanja jeste.

Drugo, stanje u kojemu sada jesmo, ne znam, koliko sam u pravu ali mi se čini da smo u ovome stanju svi gubitnici jer nemamo i ne možemo dovesti ničije pravo u pitanje. Ja govorim o pravu i pravdi. Prema tomu, tko osjeća ovaj prostor, tko osjeća i pravo i pravdu, ne može elementarno pravo ničije ni pojedinca, ni grupe, ni naroda, ni narodnosti dovesti u pitanje. Zato, konačno otklonimo strah od više ili manje jednakopravnosti, od više jednakopravnih i manje jednakopravnih. Budimo svi uistinu isti.

Postavljam pitanje međunarodnim čindbenicima, međunarodnoj zajednici u ovoj zemlji, po kojim to kriterijima uspostavlja sustave u BiH a ti sustavi su balast toj demokratskoj Evropi bili u preprošlom stoljeću i ona ih se riješila. Koje su to vrijednosti tamo koje ne vrijede za ovdje, a po tim vrijednostima trebamoući u EU i pridružiti se Euroatlanskim integracijama. Kako to da u srcu Evropskog parlamenta u Briselu Komisija za Jugoistočnu Evropu i svi njeni članovi razgovaraju sasvim drugačije od onih koje su oni spremili ovdje, da bi nam pomogli, ne da bi napravili demokratskom BiH nego da bi nam pomogli da mi tu državu napravimo demokratskom zemljom, jer ipak ovu zemlju demokratskom mi pravimo sami sebi? Šta je znači, riječ, o čemu je riječ? Ako je riječ o jednoj instituciji, samo o različitim službenicima i o različitim, zemljopisno različitim misijama.

Drugo, ja bih svakako želio sa ovog problema skinuti ono što se možda i bez ikakve namjere pokušava ovom problemu dati i nametnuti, a to je politika. Možda je bolje bilo da u ovom problemu ima puno više politike, onda bi se na drugi način raspravljalo o ovom problemu, sa puno više uvažavanja, sa puno više usuglašavanja i sa puno više dobre volje. Nažalost, ovde nije riječ o politici, nego je riječ o pravu i to temeljnog ljudskom pravu, a to je pravo na jezik. Ako ga netko ne doživljava svojim primarnim pravom, to je opet njegovo pravo. Ja priznajem to njegovo pravo, neka se on tog prava, prava vlastitog kolektiviteta i prava vlastitog naroda ali u svoje ime odrekne. Samo ga molim, da se tog prava ne odriče u moje ime.

To je jednostavno pravo ovdje koje se ne daje i ne može se dati ni za šta i to pravo zapravo omogućuje svima nama pravo da biramo i duko vjerujem, da ovdje nema čovjeka kojem smeta i drugi jezik i druga jezična percepcija. Ovdje je riječ isključivo i jedino o pravu na pravo ali pravom na pravo ostvarujemo i pavo na izbor. Zahavaljujem gospodo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Zrni. Ko dalje želi govoriti? Više ne vidim da ima prijavljenih.

Ja sam ovde iznio jedan prijedlog. Trebali smo se o njemu izjasniti prije prelaska na usvajanje Zakona u prvom čitanju. Ja ću svoj prijedlog, odnosno ponoviti.

Dakle, predlažem da ne usvojimo izvješće komisije, nego da ga vratimo i da zatražimo da Komisija ponovo zasjeda i da pokuša naći rješenje koje će biti postignuto ne prelgasavanjem. Ovo je moje razmišljanje i moj prijedlog. Mislim da se o njemu trebamo izjasniti a nakon toga ćemo zavisno od rezulta ići dalje.

Ako ima potrebeza kratku pauzu, možemo, ako ne, jeste li vi htjeli Hilmo, ako hoćete. Dobro, onda evo hajde 5 minuta pauze, ne treba više.

/PAUZA/

Dobro, predlažem da nastavimo. Dakle, imali smo jednu kraću stanku od nekih 5 puta 5 minuta, dakle koju smo nadam se iskoristili da se konsultiramo je li, oko ovog prijedloga. Dakle, ja sam se koristio člankom 90. točka 3. da se može znači zatražiti novo izvješće itd., iz Poslovnika, i evo ja ću pozvati na izjašnjavanje o ovom zahtjevu.

Dakle, pozivam da se izjasnimo o prijedlogu da izvješće vratimo komisiji na ponovno razmatranje. Ovde se navodi u točki 3. nove činjenice. Nove činjenice mogu biti politička volja, to je zapravo najbitnije, ako je ima. Ako je nema, onda bilo kakva činjenica ili nova činjenica čini mi se da nije dovoljna i obrnuto. Politička volja je dovoljna, argumenata sigurno za to ima, ali da ja ne bih zloupotrebjavao ovu poziciju, pozivam na izjašnjene.

Dakle, prijedlog je da se odloži prihvatanje izvještaja Komisije i da se vrati Komisiji na ponovno razmatranje, naravno očekujući da se i izvještaj napravi drugačiji kako bi se izbjegla eventualna preglasavanja.

Ovo je prijedlog.

Ko je za ovakav prijedlog?

Ko je za?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

Konstatiram da je sa 5 glasova za, i koliko? 10 protiv, odbijen zahtjev za vraćanje izvjetštaja Komisiji na ponovno razmatranje.

Dolazimo do izjašnjenja o amandmanima, pardon, slijedi usvajanje Zakona u prvom čitanju, ispričavam se.

Dakle, zaključili smo raspravu.

Ko je za usvajanje Zakona u prvom čitanju?

Ko je za?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

Konstatiram, da je Zakon u prvom čitanju usvojen sa 10 glasova za, i 5 glasova protiv, bez glasova uzdržanih.

Došli smo do toga da se izjasnimo hoćemo li ići u drugo čitanje danas ili ne.

Ko je za to da idemou drugo čitanje danas?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

Konstatiram, da smo sa 8 glasova za, 2 glasa uzdržana i 5 protiv, usvojili da Prijedlog zakona o RTV sustavu BiH razmatramo i u drugom čitanju.

Gospodine, Radovanoviću, imate li vi potrebu nešto pojasniti ili ne?

VINKO RADOVANOVIC

/nije uključen mikrofon/

Poslovniči samo da se vidi može li se ići, evo Kolegij neka vidi...

VELIMIR JUKIĆ

Ima li neko potrebu pojašnjavati nešto? Dobro, u drugom čitanju vodi se rasprava o amandmanima i glasuje se o Zakonu. Nove amandmane podnio je Klub zastupnika hrvatskog naroda. Ja ču ovde, čisto dabudemo ekspeditivniji, iskoristiti svoje pravo iz članka 91. gdje se govori o načinu, dakle redoslijeda razmatranja amandmana, pa ču predložiti da uradimo na slijedeći način.

Dakle, da najprije a to je trebao uraditi onaj ko je radio ovaj potsjetnik, ali dobro. Dakle predlažem da najprije razmatramo jednu grupu amandmana, a to su ne znam, koje vi imate materijale, dakle amandman, ovde piše broj VI.

Znači da idemo amandman broj I, u članku 7. stavak 2, mijenja se i glasi – Odbor sustava sastozi se od 10 članova, po 3 iz reda konstitutivnih naroda, 1 iz reda ostalih. Odbor sustava bira Parlamentarna skupština BiH na period od 4 godine. Odbor se bira nakon provedene procedure javnog natječaja koji raspisuje i provodi Regulatorna agencija za komunikacije i utvrđuje listu kandidata koji sipunjavaju uvjete.

Ima li neko potrebu komentirati ovaj amandman?

Ako nema, ja pozivam kolege da se izjasne o ovom amandmanu.

Ko je za ovaj amandman?

Ko je protiv?

Uzdržan? Zahvaljujem.

Konstatiram, da smo većinom glasova protiv, 4 glasa za, 1 glasom uzdržanim, odbili ovaj amandman.

Amandman broj II, u članku 10. stavak 2 mijenja se i glasi – Vijeće ministara BiH obvezno je najkasnije do 30.6.2006.godine osigurati sve financijske i tehničke uvjete za emitiranje programa Javnog BH RT servisa na tri kanala radi ostvarivanja kolektivnih i pojedinačnih ljudskih prava konstitutivnih naroda i ostalih, sukladno članku 10. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i ciljeva utvrđenih programskim načelima iz članka 26. ovog zakona.

Ako dozvolite, ja bih vrlo kratko prokomentirao ovaj amandman. Cijenjene kolege, ovo je zapravo ključni amandman i ovo je bio način da se ovaj zakon zbilja

popravi u svojoj koncepciji, u svojoj namjeni i na kraju u svojoj, čini mi se da ispuni svoju funkciju koju bi mogao ispuniti da se ovaj amandman uvrsti u ovaj zakon.

Naime, već sam u onom svom ranijem govorenju, kada je bilo govora o principima i načelima, govorio o našem osnovnom zahtjevu, neslaganju sa rješenjem iz ovog zakona. Ono je sadržano glavnim svojim dijelom i počelo popraviti kroz ovaj amandman. Dakle, mene zanima, koji su argumenti predлагаča, pa i predstavnika međunarodnike zajednice, kontra ovog amandmana. Ovaj amandman sutra dan je zapravo, dovodi zakon u skudklad sa velikom većinom onih međunarodnih europskih i drugih dokumenata, preporuka i direktiva sa kojima sam zakon nije usklađen. Ja sam ih ovde citirao najmenje 3-4, a još ih ima.

Po meni, u značajnoj mjeri dovodi zakon i značajno ga usuglašava i sa našim Ustavom. A po meni, sada nije usuglašen. Ovaj amandman, dovodi naš sustav u mogućnost da odgovori onim zadaćama koje ima javni RTV sustav u svakoj demokratskoj zemlji u svijetu. Na ovaj način neće odgovoriti, odgovorno tvrdim.

Ovaj amandman ne sadrži u sebi ono što je za međunarodnu zajednicu bilo neprihvatljivo, u nekim našim razmišljanjima, govorim u ime HDZ-a i u ime hrvatskog kluba u ovom domu, kad su neke definicije u sebi sadržavale etnička određenja i lingvistička određenja, monolingvistička određenja, ovaj članak, ovaj amandman to u sebi ne sadrži. Ovaj amandman vodi računa i o tome da se sustav pravi danas finansijski održiv i za neko drugo vrijeme, ponovo finansijski održiv. Jer, ovde govorи da se ovo ovde treba uraditi postupno. Dakle, za pola godine još jedan kanal na BH televiziji, za još godinu dana i malo više još jedan, ako bude prilike, ako se ... uvjeti itd.

Dakle, nema nikakvog argumenta da se ne prihvati, bar za mene, valjanog argumenta da se ne prihvati ovaj amandman. Ovaj amandman je bitan i ovo je bit naših zahtjeva.

Drugi amandmani, ovaj ispred, i ovi koji slijede iza, samo su zapravo logični da proprate implementaciju ovog amandmana.

Ima li još neko potrebu govoriti? Ako ne, ja pozivam da se izjasnimo o ovom amandmanu.

Dakle, amandman je pročitan i ja ne bih ga ponavljao.

Ko je za?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan? Zahvalujem.

Konstatiram da smo sa 4 glasa za, 9 glasova protiv, 1 glasom uzdržanim, odbili ovaj amandman.

Amandman III, u članku 16. u trećem retku, iza riječi – Regulatorna agencija, stavlja se točka a sintagma osim suspenzije i gašenja se briše.

Ko želi govoriti? Nema prijavljenih.

Pozivam na izjašnjenje o ovom amandmanu.

Ko je za?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan? Zahvalujem.

Konstatiram da je sa 9 glasova protiv, 4 glasa za, 1 glasom uzdržanim, ovaj amandman odbijen.

Idemo na drugu grupu amandmana.

Amandman broj I, u članku 1. stavku 1 riječ – tri, zamijeniti riječju – četiri, te isto učiniti u sljedećim člancima, 2., 6., 10., 12., 13., 14., 18. i 42.

Ko se javlja za riječ? Niko. Pozivam na izjašnjenje o amandmanu.

Ko je za?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan? Zahvalujem.

Konstatiram, da smo sa 9 glasova protiv, 4 galsa za, 1 uzdržanim glasom, odbili amandman.

Amandman broj II iz druge grupe. U članku 3. stavku 1 točka b) se mijenja i glasi – b) RTV Federacije BiH Sarajevo u daljem tekstu RTV Federacije BiH Sarajevo, kao Javni RTV servis Federacije BiH na bosanskom jeziku, točka c) se mijenja i glasi - RTV Federacije BiH Mostar u daljem tekstu, RTV Federacije BiH Mostar, kao Javni RTV servis na hrvatskom jeziku. Dosadašnja točka c) postaje točka d) koja glasi – RTV Republike Srpske u daljem tekstu RT RS Banja Luka, kao Javni RTV servis Republike Srpske na srpskom jeziku. Dosadašnja točka d) postaje točka e), točka 2. mijenja se i glasi – zakoni o BHTR, RTV Federacije BiH Sarajevo, RTV Federacije BiH Mostar i RT RS Banja Luka, biće usklađeni sa odredbama ovog zakona.

Ko se javlja za riječ? Pozivam na izjašnjenje o ovom amandmanu.

Ko je za ovaj amandman?

Ko je za?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan? Zahvalujem.

Konstatiram, da smo sa 8 glasova protiv, 4 glasa za i 2 glasa uzdržana, odbacili ovaj amandman.

Amandman broj III, u članku 7. stavak 2 broj 12 zamijeniti brojem 6, 16, pardon.

Ko se javlja za riječ? Ne javlja se nitko. Pozivam na izjašnjenje o ovom amandmanu.

Ko je za?

Ko je protiv?

Uzdržan? Zahvalujem.

Konstatiram, da smo sa 8 glasova protiv, 4 glasa za, 2 glasa uzdržana, odbacili ovaj amandman.

Amandman broj IV, u članku 8. stavak 3, broj 7 zamijeniti brojem 9.
 Ko se javlja za riječ? Pozivam na izjašnjenje. Tko je za ovaj amandman?

Ko je za?
 Ko je protiv?
 Ko je uzdržan? Zahvaljujem.
 Konstatiram da smo sa 8 glasova protiv, 2 glasa uzdržana i 4 glasa za, odbacili ovaj amandman.

Amandman broj V, u članku 9. stavak 1 na kraju drugog retka i u trećem retku riječ – dvije, zamijeniti riječju – tri. Stavak 2 mijenja se i glasi – dva, Vijeće ministara BiH zajedno sa Vladom Federacije BiH obvezno je najkasnije u roku od godine dana od stupanja na snagu ovog zakona osigurati sve finansijske i tehničke uvjete za uspostavu Javnog RTV servisa Federacije BiH na hrvatskom jeziku sukladno članku 3. točka 1c) ovog zakona. Ko se javlja za riječ?

Ko je za?
 Ko je protiv?
 Ko je uzdržan? Zhavaljujem.
 Konstatiram, da smo sa 8 glasova protiv i 2 glasa uzdržana, i 4 glasa za, odbacili ovaj amandman. 9 protiv, ispričavam se ako sam krivo prebrojio. Hvala na ispravci gospodine Brka. Ali jednako je vrijedno 8 kao i 9 u ovom slučaju.

Amandman broj VI, u članku 12. stavak 1 tekstu u zagradi zamijeniti tekstom – BHRT, zarez, RTFBiH Sarajevo, RTFBiH – crtica Mostar i RT RS. U stavku 4 na kraju dodati i Mostar.

Ko se javlja za riječ?
 Ko je za?
 Ko je protiv?
 Uzdržan? Zahvaljujem.

Konstatiram da je sa 9 glasova protiv, 2 glasa uzdržana i 4 glasa za, amandman odbačen.

Amandman broj VII, u članku 15. stavak 1 točka n) poslije riječi – sustava, dodati – direktor BHRT /kratko prekinuta veza/

Ko je protiv?
 Ko je uzdržan?
 Konstatiram da je sa 9 glasova protiv, 2 uzdržana i 4 glasa za, odbačen ovaj amandman.

Amandman broj VIII, u članku 23. u stavku 4 poslije riječi – RTFBiH, dodati – Sarajevo i broj 25 zamijeniti brojem 20. Stavak 5 mijenja se i glasi – RTFBiH Mostar, pripada 20% neto prihoda od marketinškog oglašavanja i 20% od ukupnog iznosa RTV pristojbe, naplaćene na teritoriju BiH. Dosadašnji stavak 5 postaje stavak 6 i u njemu brojke – 29, se zamjenjuju brojkom – 20. Dosadašnji stavak 6 postaje stavak 7 i brojka – 50, se zamjenjuje brojkom – 40.

Ko se javlja za riječ?
 Ko je za?
 Ko je protiv?
 Ko je uzdržan? Zahvalujem.

Konstatiram da smo sa 9 glasova protiv, 2 glasa uzdržana i 4 glasa za, odbacili amandman.

I, posljednji, amandman IX, u članku 26. stavak 3 u točki 4. riječi – javnih RTV servisa, zamijeniti riječju – BHRT, a u točki 5. riječi – Javni RTV servisi, zamijeniti riječju – BHRT.

Ko se javlja za riječ?
 Ko je za?
 Ko je protiv?
 Ko je uzdržan? zahvalujem.

Konstatiram, da smo sa 9 glasova protiv, 2 glasa uzdržana i 4 glasa za, odbacili ovaj amandman.

Gospodin Spajić, gospodine Spajiću, izvolite.

ANTO SPAJIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo, evo čuli smo i sad znači, ovoga zakona koji je jučer na Komisiji a i danas ovde na Domu, nažalost ovako prošao kako je prošao. Nije postojalo dobre volje, da nije sretan onaj koji, samo on sretan a uz njega ostali da nisu. Pa, prema tome, neka oni za u buduće bar razmisle.

Budući da informiranje spada u vitalne znači, interes, ispred hrvatskog kluba, ovaj zakon proglašavam štetnim po hrvatske vitalne interese, te pozivam gospodina Iliju Filipovića da podnese elaborat o štetnosti istog. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvalujem gospodine Spajiću. Gospodin Filipović.

ILIJA FILIPOVIĆ

Poštovane dame i gospodo, na temelju članka 4.3e) Ustava BiH i članka 134. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH a prije samog odlučivanja na 43. sjednici Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH održanoj 29.lipnja 2005.godine o Prijedlogu zakona o Javnom RTV sustavu BiH, vlastoručnim potpisima ... zastupnika iz reda hrvatskog naroda u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH, dakle proglašavamo štetnim po vitalne interese hrvatskog naroda, Prijedlog zakona o Javnom RTV sustavu BiH, iz razloga kako slijedi.

Pod,

1. Predlagatelji Zakona o Javnom RTV sustavu BiH nije dovoljno precizno slijedio određene obvezujuće norme Ustava BiH kao i odgovarajuće odredbe međunarodnih pravnih akata o osiguranim ljudskim pravima pod jednakim uvjetima za sve a u potpunosti niti evropske standarde i praksi uređivanja ovog pitanja u državama

višejezičnih zajednica. Poglavito glede jednakopravnosti uporabe službenih jezika u BiH, u programima javnih emitera, odnosno javnih elektroničkih medija u BiH iako se na neke od njih poziva u obrazloženju Zakona, te zbog ne prihvaćanja prvo predloženih amandmana, amandmana I na članak 7. točka 2, amandmana II na članak 9. točka 2 i amandmana III na članak 16., kao i zbog ne prihvaćanja drugopredložene verzije amandmana od amandmana I do amandmana IX. Obje verzije amandmana i ostali argumenti izneseni u ovoj elaboraciji, biće u privitku ovoga akta.

A, posebice i zbog odbijanja za nas, ključne izmjene članka 7.2 i članka 9.2 Zakona o Javnom RTV sustavu BiH, tj. prvopredloženih amandmana I i II a nakon toga i drugopredloženih amandmana II, na članak 3.1b),c) i d) i 3.2. i amandmana V na članak 9.1 i 9.2 Kluba zastupnika iz reda hrvatskog naroda u Domu naroda, kako na mejrodatnoj Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, tako i na 43. sjednici Doma naroda nakon što su obnovljeni a koji su oglasili na način kako ih je predsjedatelj pročitao prilikom stavljanja Domu na odlučivanje.

Pod. 2.

Članak 10. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda jamči pravo na slobodno izražavanje, dakako i informiranje. Držimo relevantnim neka stajališta ekspertne skupine Vijeće Evrope, Generalnog direktorata za ljudska prava, resor midija odnosno Nadzorni komitet za mas mediije Štrasburg prosinac 2002. koji u svom izvješću savjetodavnog panela medijskom pluralizmu i raznolikosti, državama Evrope sugerira poduzimanje konkretnih mjeru, kako bi se zaštitio pluralizam medija.

U poglavlju a)1. točke 8., 9., i 10. navedenog izvješća stoji, u točki 8. novije presude Evropskog suda za ljudska prava jasno pokazuju da Štrasburg još uvijek promatra slobodu medija kao dio individualnog prava na slobodu izražavanja zajemčenog člankom 10.1 Konvencije. Evropski sud za ljudska prava drugim odlukama podvlači potrebu garantiranja medijskog pluralizma u kontekstu članka 10. Konvencije. deveta točka, 9. potrebu da se zajamči medijski pluralizam u kontekstu članka 10. Konvencije Stalni sud za ljudska prava ističe i u drugim odlukama naglašavajući značaj audiovizualnih medija u demokratskom društvu. Pod točkom 10. može se vidjeti da je Evropski sud za ljudska prava nedavno posvetio veliku pažnju društvenoj, kulturnoj, političkoj i demokratskoj ulozi medija iako je ovo uradeno u kontekstu restrikcija o kojima se govori u članku 10.2. Članak 10. Konvencije, ne samo da štiti individualna prava nemedijske slobode već propisuje i obvezu da se osigura pluralizam mišljenja i kulturne raznolikosti medija u interesu provođenja demokracije i slobode informiranja za sve. Pluralizam je fundamentalno načelo evropske medijske politike, zatvoreni navdnici.

Dalje, u istom Izvješću, Vijeće Evrope o medijskom pluralizmu i raznolikosti se navodi, otvoreni navodnici « a) 2.11 u Europi je kulturna raznolikost, sastavni dio kulturnog identiteta Europe. Sposobnost medija da odražava kulturnu raznolikost, ovisi o pluralitetu medija. a) 2.13 evropska tradicija ističe vrijednost kulturne različitosti nedopuštajući da neke kulture pobjeđuju nad manjim kulturama». U zaključcima i preporukama istog izvješća se navodi, otvaram navodnike pod f)90, « članak 10. Evropske konvencije o ljudskim pravima i presude Evropskog suda za ljudska prava slažu se da države imaju obvezu zaštititi i ukoliko je potrebno, poduzeti pozitivne mjere za očuvanje i unapređenje medijskog pluraliteta. Danas, to iziskuje da vlade djeluju konkretno i odlučno protiv sve veće koncentracije u medijima.

Pod f)93. stoji, uzimajući u obzir specifičnost svake zemlje, posebno pravila za ovaj sekotr, bi trebala biti osmišljena tako da očuvaju i osiguraju pluralitet i raznolikost u medijima. Opća pravila konkurenčije, mogu imati samo komplementarnu ulogu u pogledu koncentracije u medijskom sektoru.

Pod, 3.

Članak 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda upozorava da se mora osigurati uživanje prava i sloboda iz Konevencije bez diskriminacije po bilo kom osnovu između kojih je i pravo na jezik, odnosno informiranje.

4. Preporukom Parlamentarne skupštine Vijeće Evrope broj 748 iz 1975.godine 26. redovito zasjedanje, Aneksom Nacrt minimalnih zahtjeva za nacionalno emitiranje, izmeđuostalog ističe se zahtjev. Pod,

a) Kompletног opsluživanja čitave javnosti uključivo i višestruki izbor programa uz dužno uvažavanje interesa regija i manjina, mada ne emitiranih isključivo na jednom jedinom kanalu. Zatvoren citat.

5. Preporukom Parlamentarne skupštine Vijeće Evrope broj 1147 iz 1991., 43. redovito zasjedanje. Pod točkom 4. stoji, ne postoji jedinstveno rješenje za organiziranje radija i televizije, modeli variraju od zemlje do zemlje i podložni su procesu stalnog prilagođavanja. Dalje, u istoj preporuci stoji, citiram, na parlamentima je da postave ciljeve da radio televizijama izglasaju sredstva koja su im neophodna da bi te ciljeve dostigli i da verificiraju dasu oni uspješno postignuti.

Pod,6.

Članak 2.1 Opće deklaracije o ljudskim pravima, jasno navodi da, citiram, «svakom pripadaju sva prava i slobode proglašene u ovoj deklaraciji bez ikakvih razlika u pogledu rase, boje, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porijekla, imovine, rođenja ili drugih okolnosti».

7. Članak 1.2 Ustava BiH definira Bosnu i Hercegovinu kao demokratsku državu.

8. Članak 2.1 Ustava jamči najviši stupanj međunarodno priznatih ljudskih prava i temeljnih sloboda.

9. Članak 2.4 Ustava BiH osigurava uživanje prava i sloboda predviđenih ovim člankom ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I Ustava BiH za sve osobe u BiH bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi. Aneks I Ustava BiH sadrži u 15 točaka popis dodatnih sporazuma o ljudskim pravima koji će se primjenjivati u BiH pa nam se čini posebno značajnim ukazati na odredbu članka 19.2 Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, a posebice članak 11. koji govori o medijima Evropske povelje o regionalnim jezicima i jezicima manjina.

Citiram članak 11.1 «Onima koji se služe regionalnim ili jezicima manjina unutar teritorija na kojima se ti jezici govore, a u skladu sa položajem pojedinog jezika, u mjeri na kojoj je direktno ili indirektno nadležna državna vlast, imaju ovlasti ili

djeluju na tom polju i poštujući principe nezavisnosti i samostalnosti medija države, stranke osiguravaju. Pod,

- a) U mjeri u kojoj radio i televizija obavljaju zadaće javne službe. Pod,
  - 1. Osigurati osnivanje najmanje jedne radio stanice i jednog televizijskog kanala na regionalnim ili jezicima manjina ili pod,
  - 2. Potaknuti i ili omogućiti osnivanje najmanje jedne radio stanice jednog tv kanala na regionalnim jezicima manjina ili, pod
  - 3. Donijeti odgovarajuće propise tako da radijske stanice nude programe na regionalnim ili jezicima manjina.
- b) 1. Pomoći ili i omogućiti djelovanje, najmanje jedne radio stanice na regionalnim ili jezicima manjina, ili
  - 2. Potaknuti i ili omogućiti redovito emitiranje radijskog programa na regionalnim ili jezicima manjina.
- c) 1. Potaknuti i ili omogućiti osnivanje najmanje jednog televizijskog kanala na regionalnim ili jezicima manjina ili pod,
- 2. Potaknuti i ili omogućiti emitiranje dnevnik televizijskih programa na regionalnim ili jezicima manjina.
- d) Potaknuti i ili omogućiti produkciju i distribuciju audio i audiovizualnog stvaralaštva na regionalnim ili jezicima manjina, i
- e) Podržavati školovanje novinara i ostalog personala u medijima upotrebljavajući regionalne ili jezike manjina.

Treće, države stranke se obvezuju osigurati da će interesi onih koji se služe regionalnim ili jezicima manjina biti predstavljeni ili uzeti u razmatranje pod sredstvom takvih tijela, koja mogu biti ustanovljena u skladu sa zakonom uz odgovornost za garantiranje slobode i pluralizma medija». Završen citat ovog članka.

Iz navedenog je razvidno da manjine i regionalni manjinski jezici, u demokratskoj Evropi, baštine ona prava koja se hrvatskom narodu u novomustroju javnih emitera u BiH neustavno osporavaju, jer Hrvati u BiH nisu manjina zbog čega sam i pročitao ovo što imaju manjine, već konstitutivan narod s potpuno jednakim pravima s druga dva konstitutivna naroda a hrvatski jezik nije ni regionalni nitijezik manjine, već službeni jezik u ravnopravnoj uporabi i u privatnoj i u javnoj sferi, kao i druga dva službena jezika u BiH o čemu predlagatelj zakona nije vodio računa i zbog čega je narušeno ustavno načelo jednakopravnosti.

Predloženim i osporavnim zakonskim rješenjima Hrvati BiH naša kultura, tradicijska baština i jezik u ponuđenoj koncepciji javnih emitera, stavljeni su diskriminirajući položaj, u odnosu na druga dva konstitutivna naroda. Ustav BiH niti jednom svojom odredbom ne definira niti jedan od konstitutivnih naroda kao većinski kolektivitet s posebnim pravima u odnosu na druga dva naroda u BiH, odnosno nićim ne preferira većinu i ne osigurava bilo kakav povlašteni tretman niti jednom konstitutivnom narodu, u bilo čemu niti u RS, niti u Federaciji BiH, niti na razini BiH.

Nažalost, prijedlogom osporavnog zakona, naročito u primjeni programskih načela iz članka 26. Zakona, s obzirom da nisu definirani mehanizmi njegove provedbe, ostavljena je mogućnost slobodne odluke ovlaštenicima u kadrovskoj strukturi javnih

emitera da kao i do sada samostalno, pod navodnicima, odmjer kada i koliko će se i koji od službenih jezika čuti u programima javnih rtv medija, te kada će i u kolikoj mjeri, pod navodnicima, uvažiti nacionalne, regionalne, tradicijske, vjerske, kulturne, jezičke i druge karakteristike konstitutivnih naroda i svih građana BiH, što je za hrvatski narod apsolutno neprihvatljivo i pretstavlja opravdanu opasnost od nastavka dalnjeg manipuliranja i neravnopavnog tretmana u programima javnih servisa svih spomenutih temeljnih prava konstitutivnih naroda i građana BiH a na štetu Hrvata u BiH.

Osim toga, Hrvati BiH su i nezaobilazna sastavnica ukupne javnosti koja također financira javne emitere, zbog čega ne žele trpjeti nepravedna i asimetrična rješenja, već očekuju jednakopravan status u ovoj oblasti zajamčen Ustavom.

Nije li poštovana gospodo zastupnici, znakovito da sedruga dva naroda i ostali ne protive ponuđenim pravnim rješenjima ustroja sustava javnih emitera u BiH. Možda je odgovor u činjenici koju smo više puta čuli od ovlaštenika predlagatelja Vijeća ministara a što je navedeno i u obrazloženju prijedloga osporavanog zakona, da su predsjedatelji Vijeća ministara i entitetski premijeri 6.11.2003.godine, potpisali Sporazum o osnovnim principima za Javni rtv sistem BiH koji sačinjavaju tri rtv servisa i zajednička infrastruktura.

Dakle, načela za zakon koji regulira ovo važno pitanje od vitalnog nacionalnog interesa i za hrvatski narod, utvrđene su bez Hrvata i na štetu hrvatskog naroda u BiH.

10. Ustav Federacije BiH, člankom 4.a)17, jezik i sustav javnog informiranja definira kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa.

11. Ustav RS člankom 70. dopunjениm amandmanom 77. također jezik, i citiram, «sistem javnog informisanja definira kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa».

12. Osim toga Prijedlog zakona ne jamči i dosljednost, citiram «provedbe relevantne ustavne odredbe u vezi s jednakim pravima konsitutivnih naroda i ostalih u BiH» zatvoreni navodnici, glede jednakopravnosti i uporabe službenih jezika bosanskog, hrvatskog i srpskog i što je najvažnije, jednakopravnog proicanja svih oblika kulturnih i drugih vrednota u programima Javnog servisa na državnoj niti pak na entitetskoj razini.

Ili, još konkretnije, postavlja se pitanje, zašto se i koncepcijom ovog zakona nije slijedila ustavna institucionalna ravnopravnost konstitutivnih naroda kao što su primjerice, Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara ili pak Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, ili možda komisije Doma naroda koje su također na paritetnoj osnovi. A sintagma konstitutivnih naroda, poima kolektivno nacionalno pravo naroda i ostalih, pri čemu ni jedan konstitutivni narod ne može svoja prava ostvarivati izolirano, odvojeno i ekskluzivno rezervirano, nego jedino isključivo u odnosima uzajamnosti i paritetnosti konzumiranja svih prava pa i jednakih prava na javne medije unutar BiH i na razini BiH.

Jednako je tako postojećom koncepcijom osporavanog zakona, zadržana i prenaglašena asimetričnost rješenja na štetu hrvatskog naroda jer na entitetskoj razini i dalje je predviđeno postojanje dva javna servisa. Jedan u manjem entitetu, defakto isključivo na srpskom jeziku i drugi u Federaciji uglavnom na bosanskom jeziku pri čemu Hrvate u BiH i Federaciji BiH ne mogu zadovoljiti povremene informativne i

druge prigodničarske emisije uz katoličke blagdane, najčešće na vrlo lošem hrvatskom jeziku.

Budući da Prijedlogom zakona nije osiguran ni približno jednakopravan a kamoli najviši stupanj međunarodno priznatih ljudskih prava i temeljnih sloboda, glede jednakopravnog položaja konstitutivnih naroda u javnim emiterima u BiH, držimo da smo uu parlamentarnoj proceduri ponudili pod jednakim uvjetima za sve pravedno rješenje zastupljenosti, kulturnih i drugih raznolikosti konstitutivnih naroda i ostali, a naročito uporabe službenih jezika u programima javnih emitera na razini BiH, što nažalost nije podržano, iako se ponuđeno rješenje ne protivi niti domaćim, niti međunarodnim pravnim normama i sukladno je evropskoj praksi.

Predloženo rješenje popravke članka 9. Zakona, i prvom i drugom verzijom odbijenih amandmana Kluba zastupnika hrvatskog naroda, sukladno je i specifičnostima i posrednostima ukupnih povjesnih i tradicijskih odnosa u BiH kako se uostalom prakticira i u drugim demokratskim multietničkim, višejezičnim i višereligijskim državama kakva je BiH. I istodobno je podvlačim i istodobno je i teoretski i praktično i pravno i politički i materijalno i tehnički moguć instrument za zaštitu i osiguranje identične i jednakopravne uporabe bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika na tri kanala i jednog Javnog BH RTV servisa ili pak tri javna RTV servisa na tri službena jezika, a bez navedene popravke predložen je zakon štetan po vitalne interese hrvatskog naroda.

Prihvaćanje ponuđenih popravaka u zakonu, propuštena je prigoda izlaska iz naše dosadašnje loše bh prakse, ravnopavnih i malo ravnopravnijih konstitutivnih naroda, barem po pitanju javnog informiranja koje je kako smo naveli u točkama 10 i 11 ove elaboracije, u entitetskim uslovima definirano i kao pitanje od vitalnog nacionalnog interesa.

Ovakvo rješenje za jednakopravnost svakog od službenih jezika ne bi bila nikakva novina niti posebnost u BiH u odnosu na druge multietničke evropske države. I njihove javne medije koje imaju posebne kanale ili javne servise, na nacionalnim jezicima, odnosno službenim jezicima, pod navodnicima jezičnih zajednica, primejrice u Belgiji to je flamanski, valonski, njemački u Švicarskoj, francuski, talijanski, njemački ili u Španjolskoj bez ikakvih poteškoća funkcioniraju javne televizije, odnosno posebni kanali u regijama Španjolske na njihovim jezicima u Baski, Kataloniji u Galiciji.

Dakle, u Evropi je sasvim normalno imati javne medije na službenim jezicima svojih naroda. Evropa ih ima i na regionalnim jezicima ili jezicima manjina i tako ih čuvaju od mogućeg izumiranja njegujući, njeguju ih na civiliziran način kao svoju zajedničku kulturnu baštinu. Zašto to nije moguće u BiH, pitam se? Nije li to potrebno učiniti u BiH za službene jezike bosanski, hrvatski i srpski, i neupitne tradicijske, kulturne baštine konstitutivnih tvormenih naroda na potpuno jednakopravan način, kako to baštini Evropa.

Pod, 13.

Sa zabrinutošću iskazujemo svoje strahovanje da će s jedne strane nejednakim odnosom u javnim medijima prema ravnopravnim službenim jezicima biti otvoren prostor za još otvoreniju i potpuniju diskriminaciju hrvatskog jezika u bh javnom medijskom prostoru i s druge strane Hrvatiće bez jednakog prava na svoj jezik, kao i Bošnjaci i Srbi u javnim rtv servisima u državi BiH, u budućnosti bitiosuđeni na tihu,

gospodo na tihu laganu ali sigurnu asimilaciju, što je subbina svakog jezika, kulture i tradicijske baštine kada se nađe u medijskoj izolaciji. Odbijanjem, danas amandmana koje smo ponudili, vi ste nas doveli ovakav položaj. Mi to nećemo i ne smijemo na to pristati a one koji to zagovaraju, pravna država ih je dužna u tome spriječiti.

Pod, 14.

Štetno je po vitalne interese hrvaskog naroda u BiH ostaviti nedefiniranim i neodređenim u tekstu osporavanog zakona, ovo prevažno pitanje jednakog prava svakog naroda na izražavanje u programu javnog emitera i jednakopravne medijske uporabe svog službenog jezika kao ustavne, kolektivne jednakosti konstitutivnog naroda. Prije svega, zbog toga što s jedne strane, od trenutka utemeljenja Javnog RTV servisa Federacije BiH i Javnog RTV servisa BiH do danas, je izraženo apsolutno nezadovoljstvo pripadnika hrvatskog naroda ukupnom zastupljeniču tradicijske baštine i hrvatskog jezika u ovim programima. I, s druge strane, nesporna je činjenica, treba i to reći, da su programi Javnog RTV servisa RS defakto, dakle isključivo na srpskom jeziku, što mi ne sporimo, ali se opravdano i svakodnevno i iznova pitamo, citiram, gdje se to zagubiše ova temeljna ljudska prava hrvatskog naroda u BiH prigodom utemeljenja javnih emitera na entitetskoj i državnoj razini i u prethodno nametnutim zakonskim rješenjima prethodnog visokog predstavnika iz 2002.godine, kao i ovim za Hrvate u BiH neprihvatljivom prijedlogu Vijeća ministara. Nažalost, ova praksa jednakopravnih Hrvata i malo više jednakopravnih druga dva naroda želi se inauguirati i u tekstu osporavanog zakona, što je za nas neprihvatljivo. Uz ovaku medijsku stvarnost, nitko nema pravo uvjeravati hrvatski narod u istinitu i jednako pravnu zastupljenost u javnom medijskom prostoru BiH unatoč Ustavom BiH zajamčenoj jednakosti konstitutivnih naroda, niti za takve tvrdnje može pnudit razložan argument a još manje prisiljavati hrvatske zastupnike u Parlamentarnoj skupštini na prihvaćanje zakonskih rješenja koja hrvatski narod u BiH u ovoj oblasti od vitalnog nacionalnog interesa stavljaju u potpuno neravnopravan položaj u odnosu na druga dva konstitutivna naroda. Kad sam upotrijebio riječ prisiljavanje, mislio sam na neprincipjelnog zagovaranja, nagovaranja, prihvaćanja ovoga zakona, stalno podvlačeći kako je on reformski zakon koji mi osjećamo kao takvog ali je on toliko štetan da ga mi doista podržati u ovom trenutku ne možemo.

15. Svakako, je od posebnog značenja i ovaj posljednji argument na kojeg upozoravamo a to je točka 33. mišljenja Venecijanske komisije o vetu na osnovu vitalnog interesa, pod oznakom CDL-AD (2005.) 004 original je na engleskom jeziku a u prijevodu Ureda Vijeća Evrope u BiH objavljen 11. ožujka 2005.godine. Citiram tu točku 33, stajališta mišljenja Venecijanske komisije – u sadašnjim uslovima u BiH djeluje nerealno tražiti potpuno ukidanje veta na osnovu vitalnog interesa. Komisija pak smatra da bi bilo važno i hitno potrebno dati jasnou definiciju vitalnog interesa u samom tekstu Ustava. Na tu definiciju će suglasnost morati dati predstavnici tri konstitutivna naroda, ali ona ne bi trebala biti ista kao sadašnja definicija u entitetskim ustavima koja omogućava da praktično bilo što bude definirano kao vitalni interes. Ne treba biti pretjerano široka već usmjerena na prava od posebnog značaja za date narode, prvenstveno u područjima kao što su, pa se navodi, jezik, obrazovanje i kultura.

Dakle, stajalište Venecijanske komisije da će ovo pitanje ostati, bez obzira koliko će se redefinirati, definicija vitalnog interesa, ostati kao definirano pitanje u budućemtekstu Ustava BiH.

Dakle, ovaj i svi naprijed navedeni razlozi, za Hrvate čine neupitnom potrebu definiranja jednakopravne uporabe i bosanskog i hrvatskog i srpskog jezika pod jednakim uvjetima na odvojenim rtv kanalima ili javnim rtv servisima unutar javnog rtv sustava BiH, što nam osporavani prijedlog zakona ne jamči zbog čega je kao takav štetan po vitalne interese hrvatskog naroda. U potpisu, u ime Kluba Hrvata, Ilija Filipović, Velimir Jukić, Anto Spajić i Branko Zrno. Zahvaljujem se na pažnji.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodine Filipoviću. Ima li, da li se neko javlja za riječ? Ako ne, gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, možda ovakvim poslom i budemo koji korak bliže Sporazumu o pridruživanju i stabilizaciji. Međutim, uvjeren sam da suštinski, u smislu postizanja političke stabilnosti, zadovoljstva, nećemo biti na ovaj način blizu EU, što nam je .... Mislim lično, da oni koji su od septembra, kad smo to odlučili da ostavimo proces za politički dijalog, taj, oni koji su to trebali uraditi nisu iskoristili taj period. A, ovo je pitanje u kojem dijaligu su trebali učestvovati oni koji strateški politički dijalog treba da vode. Niko od tih, koji treba da vode strateški politički dijalog, ne sjedi danas ovde u ovoj dvorani i mi ovdje imamo okvire.

Nadam se da još postoji nade i doprinoseći na neki način toj mogučnosti, ja će ovaj instrument prigovora na izjavu o vitalnom interesu uložiti da bi, kako je to predviđeno Poslovnikom i Ustavom, predmet bio upućen na Ustavni sud.

Dakle, Klub delegata, dakle da delegati iz reda bošnjačkog naroda ulažu prigovor na izjavu destruktivnosti po vitalne interese Kluba delegata iz reda hrvatskog naroda pozivajući se na član 4. tačka 3f) Ustava BiH i član 135. tačka 1 Poslovnika Doma naroda. I, naravno, pismeni sadržaj prigovora na izjavu o destruktivnosti ćemo uložiti u poslovničkom roku od 24 sata, kako je to predviđeno, naravno vodeći računa o onome što je navedeno u izjavi o destruktivnosti, jer smo sad tu izjavu dobili.

I kad sam već ovdje, ovdje je dakle taj prigovor potpisana od strane delegata iz reda IFA, formalno tehnički, uslovi su ispunjeni, i kad sam već ovdje za govornicom, ja bih molio dakle Ustav predviđa da u trenutku kad se izrazi izjava i kad se ovaj prigovor od nekog drugog kluba, da se prekida rasprava i da predsjedavajući saziva komisiju od po jednog predstavnika iz svakog kluba koji u roku od 5 dana treba da postigne dogovor. Poslovnik predviđa da se u roku 24 sata izloži prigovor i da se onda sastavi komisija od po jednog predstavnika iz svakog naroda koja takođe u roku od 5 dana treba da pokuša riješiti problem.

Budući da imamo dakle prepostavke jasna je stvar da postoji prigovor na izjavu destruktivnosti. U roku 24 sata ona će pismeno biti dosta opremljena još. Imamo dakle prepostavke i predlažem da ovaj put odmah imenujemo po jednog predstavnika iz svakog kluba i da predsjedavajući, kako je to predviđeno Ustavom i Poslovnikom zakaže sastanak te komisije u ovih 5 dana. Vjerovatno bi to trebao biti petak, jer zalazi se subota i nedelja i na taj način bi se izbjegla potreba da se posebna sjednica Doma naroda zakazuje po ovom pitanju u narednih 5 dana. Završili bi sve prepostavke,

imenovali grupu, imenovali predstavnike iz klubova, zakazali sjednicu za pokušaj rješenja problema i nakon toga sa zapisnikom sa te grupe ovaj predmet bi mogao biti upućen na Ustavni sud.

Mislim da je to vrlo praktično i ne bi bilo potrebe. Dakle potpuno je u skladu sa Poslovnikom i Ustavom, a ne bi bilo potrebe da se zakazuje posebna sjednica samo za ovo pitanje.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Genjcu. Ja bih želio samo da budemo u potpunosti u skladu sa Ustavom i Poslovnikom, da tajnik ima samo uvid u to je li dovoljan broj iz Kluba bošnjaka potpisao prigovor. To je nužno, to piše. Ne, ne to je druga, to je tehnička strana priče. Ne, ne.

Dobro. Idemo dalje. Okej, u redu, u redu. Ne, ne, nemojte to je dobro. Idemo dalje.

Predlažem da ovo što je već predloženo, a tako piše u Ustavu dakle da odmah izaberemo, predložimo po jednog člana u Komisiju iz svakog naroda i ovdje piše ukoliko se oni dogovore u roku od 5 dana da je sve u redu, ako se ne dogovore stvar ide svojim putom i sjednica njihova, možemo je zakazati da bude evo u ponedeljak što je znači izvan tog roka koji je li ako se dogovore prije, sve je u redu. Ako se dogovore ide u postupak.

Očekujem prijedloge, gospodine Čengić Izvolite. Gospodin Genjac. Izvolite.

HALID GENJAC

/ne razumije se - nije uključen/

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Radovanović. Gospodin Ilija Filipović.

MUSTAFA PAMUK

U teške ekipe, bože sačuvaj. Pa vi se ne možete dogvoriti.

VELIMIR JUKIĆ

Samo malo, ja znači konstatiram u zajedničku tročlanu komisiju predloženi su i izabrani, jer je to pravo svakog naroda da to odredi gospodin Halid Genjac, gospodin Vinko Radovanović i gospodin Ilija Filipović.

Ovdje kaže da zajedničku komisiju sastavljenu od tri delegata koji su itd.... predsjedavajući Doma naroda odmah će sazvati zajedničku komisiju. Evo mi smo se odmah sazvali i nismo se dogvorili. Nismo se dogvorili ili jesmo. Ne, mogu se dogvoriti.

/zajednička diskusija Filipović-Genjac/

VELIMIR JUKIĆ

Jasno ovdje, bit je, samo malo dozvolite kolege. Bit je u sljedećem. Dobro, hajmo onda ovako se dogоворити.

Dakle ja smatram da nema potrebe odgađati ovo sastavljanje komisije i dajte se dogоворите ovdje sada skupa vas tri kako hoćete. Izvolite gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Dakle, Poslovnik predviđa 24 sata da se pismeno napravi prigovor. To je sasvim prirodno, jer onaj ko uloži prigovor na izjavu mora biti sadržaj izjave da bi se mogao očitovati. Mi smo sada dobili izjavu i iz tih razloga nama treba da napišemo taj prigovor i kada se napiše prigovor može sjesti komisija.

Sutra je sjednica zajednička i mi ćemo do sutra, dakle u roku od 24 sata napisati prigovor, sutra u toku dana

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Dogovoren. Sve dogovoren. Ja sam ispunio svoju, ovdje sada piše već ustavnu obvezu dakle vi ste dogovorili sastanak za sutra. Dotle ćete ispuniti ovaj tehnički znači dio, to je za mene tehnički dio, bez obzira prigovore. Znači biće prigovor isписан usmeno, iako je on izjavljen i pismeno, bio izjavljen usmeno. U redu je. Sa ovim smo, na ovaj način, za sada završili. Jesmo. Jesmo.

Ispričavam se. Evo malo da svoje papire uredim.
Došli smo do 13. točke dnevnog reda Zakon o radu

Ad.13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine, prvo čitanje

Predlagatelj Zastupnički dom. Dobili ste izvješće mjerodavne komisije. Amandmana na Prijedlog zakona nije bilo.

Jel se javlja netko za raspravu? Ne javlja. Ja vas pozivam. Zaključujem raspravu i pozivam vas na izjašnjenje o Zakonu u prvom čitanju.

Ko je za?
Ko je protiv?
Uzdržan? Zahvalujem.

Konstatiram da smo jednoglasno u prvom čitanju usvojili Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine.

Predlažem da na današnjoj sjednici obavimo i drugo čitanje.
Dajem na izjašnjenje ovaj prijedlog.

Ko je za da idemo u drugo čitanje?
Ko je protiv?
Ko je uzdržan? Zahvalujem.
Konstatiram da smo jednoglasno odlučili da obavimo i drugo čitanje.

U drugom čitanju vodi se rasprava o amandmanima. Glasuje se o Zakonu. Amandmana nije bilo.

Jel se netko javlja za raspravu?
 Nema prijavljenih.
 Zaključujem raspravu i pozivam na glasovanje o Zakonu.

Ko je za?
 Ko je protiv?
 Ko je udzržan? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine. Kako nije bilo nikakvih intervencija, a isto tako je bilo i u Zastupničkom domu, Zakon je usvojen u istovjetnom tekstu kao i u Zastupničkom domu i time je i formalno usvojen.

Sljedeća točka dnevnog reda,

Ad.14. Prijedlog rezolucije protiv amnestiranja četničkog pokreta Draže Mihajlovića od zločina počinjenih tokom II svjetskog rata, predlagatelj Halid Genjac

Dobili ste rezoluciju izaslanika gospodina Genjca.
 Temeljem članka 114. točka 2. Dom može odlučiti da rezoluciju prvo razmatra mjerodavna komisija.

Ko se javlja za riječ? Ima li, gospodin Šiljegović. Gospon Šiljegoviću izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Sobzirom da smo mi na jednoj od prethodnih sjednica Doma naroda usvojili Rezoluciju o antifašizmu čiji je predlagač bio kolega gospodin Tomislav Limov, da ne čitam Rezoluciju o antifašizmu u kojoj je sadržano puno toga, a u Prijedlogu rezolucije protiv amnestiranja četničkog pokreta Draže Mihaljevića o zličinima počinjenim tokom II svjetskog rata sadržano je u ovoj prethodnoj rezoluciji, zatim ima u drugom dijelu u posljednje vrijeme u Republici Srbiji poduzimaju se različiti akti sa ciljem formalne grupe itd. radi se o drugoj suverenoj državi ili zajednici država itd.

Klub srpskih delegata neće podržati Predlog rezolucije, jer smatramo da smo Prijedlog rezolucije o antifašizmu, koju smo usvojili u ovom domu da je u tom dijelu obuhvaćeno i ovo što se odnosi na ovaj dio rezolucije i nećemo podržati ovu rezoluciju. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Hvala gospodine Šiljegoviću. Rasprava je otvorena. Nemamo više prijavljenih. Mi idemo dalje po našem poslovniku. Nema zahtjeva za komisiju.

Zaključujem raspravu, ako vidim dobro nema prijavljenih. Pozivam, sukladno članku 115. točka 2. Poslovnika Dom naroda da glasuje o Rezoluciji.

I ja pozivam na glasovanje o Rezoluciji.

Ko je za rečenu rezoluciju?

Ko je za?

Ko je protiv?

Uzdržan?

Konstatiram da je za glasovalo 8, protiv 5. Većina jeste, ali nemamo entitetske većine.

Idemo u drugi krug. Republika Srpska, ko je protiv? Zahvaljujem.

Konstatiram da je 5 glasova bilo iz RS protiv, dakle nemamo entitetske većine, Rezolucija nije usvojena.

Točka broj 15,

Ad.15. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Visokog predstavnika za BiH o uspostavi Ureda registrara Odsjeka I za ratne zločine i Odsjeka II za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju, kaznenog i apelacionog odjeljenja Suda BiH kao i posebnog odjeljenja za ratne zločine te posebnog odjeljenja za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju, Tužiteljstva BiH

Izvješće .../veza u prekidu/ ...predsjednik ove komisije, gospodin Čengić,

HASAN ČENGIĆ

Samo kratko, Komisija je jučer razmatrala Prijedlog odluke ratifikacije Sporazuma i dala je saglasnost da se održi ovaj sporazum. On je malo čudan po tome što ga, u pravili su ovakvi sporazumi potpisuju između dvije zemlje ili više zemalja, a ovdje evo između Visokog predstavnika koji nije to, i BiH. Ja ću vas upozoriti da u dnevnom redu imamo krivi tekst u dnevnom redu i u prvoj i u drugoj verziji, pod tačkom 15, spominje se Sporazum između Visokog predstavnika u BiH a nema i BiH nedostaje, pa bih vas zamolio da to, ako neko bude prigovarao, da to imamo na umu.

Što se tiče samog sadržaja, on u suštini govori samo o tome kakva će biti funkcija Ureda registrara u Sudu BiH s obzirom da je to potpuno nova institucija za dosadašnje sudovanje i način funkcioniranja sudova u BiH. Ono što se spominje ovdje kasnije, s obzirom da je ovaj ugovor potpisana prije nego što je donijet Zakon o Tužilaštvu BiH i Sudu BiH, dakle ova pravila i procedure koje su spomenute ovde, kasnije su propisane ovim zakonom, Zakonom o Sudu BiH. Tako, ukoliko postoje neke diskrepancije ili možda razlike u formulacijama jezičkim, onda je očito da je važeće ono što piše u zakonu. Međutim, mislim da nema nikakve zapreke da prihvativimo ovaj sporazum koji je napisan od strane Predsjedništva BiH u ime BiH još prošle godine. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Zastupnički dom je dao suglasnost za ratificiranje ovog sporazuma na svojoj sjednici. Rasprava je otvorena. Ko želi govoriti? Nema prijavljenih. Kvorum imamo.

Ja pozivam na izjašnjenje. Ko je za davanje suglasnosti za ratificiranje ovog sporazuma?

Ko je za?

Ko je protiv?

Uzdržan? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo sa 11 glasova za, 1 glasom uzdržanim, bez glasova protiv, dali suglasnost za ratificiranje Sporazuma između Visokog predstavnika za BiH o uspostavi Ureda agreara Odsjeka I za ratne zločine, Odsjeka II za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju, kaznenog apelaacionog odjeljenja Suda BiH, kao i posebnog odjeljenja za ratne zločine, te posebnog odjeljenja za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Tužiteljstva BiH.

Točka broj 16,

Ad.16. Davanje suglasnosti za ratificiranje Ugovora o zajmu regionalni program razvoja puteva, između BiH i Europske banke za obnovu i razvoj

Izvješće mjerodavne Komisije ste dobili. Zastupnički dom je suglasnost dao za ratificiranje ovog ugovora. Ima li potrebe predsjedatelj Komisije? Nema. Dobro, po želji. Ima li neko za raspravu raspoložen? Niko se nije prijavio. Zaključujem raspravu.

I, pozivam na izjašnjenje o davanju suglasnosti za ratificiranje rečenog Ugovora.

Ko je za?

Ko je protiv?

Uzdržan?

Konstatiram da smo jednoglasno dali suglasnost za ratificiranje Ugovora o zajmu regionalni program razvoja puteva, između BiH i Europske banke za obnovu i razvoj.

Točka broj 17,

Ad.17. Davanje suglasnosti za ratificiranje note Sporazuma između guvernera Centralne banke Libije i ministara za međunarodnu suradnju BiH i SFRJ

Izvješće mjerodavne komisije ste dobili. Zastupnički dom je suglasnost dao za ratificiranje ovog sporazuma. Otvaram raspravu. Želi li neko govoriti? Nema, niko se ne javlja. Predsjednik Komisije ne smatra potrebnim.

Ja pozivam na izjašnjenje.

Ko je za?

Ko je protiv?

Uzdržan?

Konstatiram da smo jednoglasno dali suglasnost za ratificiranje Sporazuma, note Sporazuma između guvernera Centralne banke Libije i ministara za međunarodnu suradnju BiH i SFRJ.

Broj 18,

Ad.18. Davanje suglasnosti za ratificiranje Protokola između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske o međusobnoj zamjeni nekretnina, zemljišta za izgradnju diplomatskih predstavništava u Sarajevu i Ankari

Izvješće mjerodavne komisije ste dobili. Zastupnički dom je dao suglasnost za ratificiranje ovog protokola. Ko se javlja za raspravu? Ne javlja se nitko. Nadležna komisija? Nema potrebe. Ja zaključujem raspravu.

I, pozivam na izjašnjenje o davanju suglasnosti za ratificiranje ovog protokola.

Ko je za?

Ko je protiv?

Uzdržan?

Konstatiram da smo jednoglasno dali suglasnost za ratificiranje Protokola između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske, o međusobnoj zamjeni nekretnina, zemljišta za izgradnju diplomatskih predstavništava u Sarajevu i Ankari.

Broj 19,

Ad.19. Davanje suglasnosti za ratificiranje Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prijelazima

Gospodin Čengić, nadležna komisija.

HASAN ČENGIĆ

Oprostite, što vas maltretiram. Samo jednu minutu. Smatram da je ovaj ugovor jako značajan i da ovim ugovorom i ratificiranjem ovih aneksa ugovora ulazimo u fazu uređivanja odnosa oko pitanja graničnih prelaza između BiH i Republike Hrvatske i uvjeren sam, da ćemo vrlo skoro doći u poziciju da imamo takve iste ugovore, takav isti ugovor generalni a onda anekse za granične prelaze između BiH i Srbije i Crne Gore.

Vi znate da smo dio ovih aneksa ovog ugovora razmatrali danas, a veći dio razmatrali na 33. sjednici. Sami ovaj ugovor smo razmatrali na 33. sjednici. U članu 2. se kaže da će aneksima i na ovaj ugovor biti definirana pojedinačna mjesta graničnih prelaza, određeno da li će se taj granični prelaz nalaziti na teritoriji Republike Hrvatske ili na teritoriji BiH, a ovim samim ugovorom se definiraju svadruga prava, obaveze i načini ponašanja osoba i osoblja koje je zaposleno na graničnim prelazima. Dakle, ponašanja u odnosu na njihova vozila koja koriste, predmete itd. I u tom smislu, Komisija predlaže da se dadne saglasnost za ratificiranje ovog ugovora i Komisija

predlaže, ako dopustite da se više ne javlja, odnosno da ne izlazim za govornicu, da isto tako svi aneksi ovog ugovora koji idu od tačke 20 do tačke 25, budu također ratificirani.

Na ovaj način, bi smo završili ovaj dio posla i omogućili da se implementacija ovih ugovora odnosno, izgradnja objekata i potrebne infrastrukture ubrza i privede kraju. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Čuli smo u ime mjerodavne komisije. Da li netko želi sudjelovati u raspravi? Ne javlja se nitko.

Ja pozivam na izjašnjenje, za davanje suglasnosti za ratificiranje Ugovora.

Ko je za?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

Konstatiram da smo jednoglasno dali suglasnost za ratificiranje Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prijelazima.

Točka 20,

Ad.20. Davanje suglasnosti za ratificiranje Anekса II Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prijelazima u zoni zajedničke lokacije na graničnom prijelazu Doljani - Metković

Izvolite, dobro. Samo ču ja onda, ako prihvataćete, ako nema niko ništa protiv, ja se slažem da prihaćamo, da pojednostavimo.

Pod broj 21,

Ad.21. Davanje suglasnosti za ratificiranje Anekса III Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima u zoni zajedničke lokacije i graničnom prelazu Neum I Klek,

Ad.22. Davanje suglasnosti za ratificiranje Anekса IV Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima u zoni zajedničke lokacije na graničnom prelazu Neum II i Zaton-Doli,

Ad.23. Davanje suglasnosti za ratificiranje Anekса V Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima u zoni zajedničke lokacije na graničnom prelazu Velika Kladuša – Maljevac,

Ad.24. Davanje suglasnosti za ratificiranje Anekса VI Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima u zoni zajedničke lokacije na grančnom pelazu Izačić – Ličko Petrovo selo,

Ad.25. Davanje suglasnosti za ratificiranje Anekса I Ugovora između BiH i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima u zoni zajedničke lokacije i graničnom prelazu Kostajnica bosanska, srpska, hrvatska,

Evo, u tekstu piše, tada je pisalo, mislim da je sve jasno, ne treba ovo onaj, tako piše, tada je isano. Čuli smo, ima li neko da se javlja?

MUSTAFA PAMUK
/nije uključen mikrofon/

Pa ne, ali šta je to, oprostite ovo je vrlo važno pitanje. To mjesto ne postoji, mi dajemo saglasnost ..... ne, to je tvoje mišljenje. Kostajnica takva ne postoji, ne slažem se da damo tu saglasnost.

VELIMIR JUĆIK
Gospodin Genjac,

HALID GENJAC

Predlažem samo radi stenograma, dakle radi stenograma sa ove sjednice da uđe u stenogram i to hoću ovom prilikom da kažem, dakle nakon davanja saglasnosti za ratifikaciju, da se u ugovorima koji su ranije potpisani dok je bilo ovo sporno pitanje, imena gradova usaglase sa postojećim stanjem. Dakle, sa legalnim stanjem da se usaglase imena gradova.

VELIMIR JUKIĆ
Gospodin Čengić,

HASAN ČENGIĆ

Uvažavajući argumente i kolege Pamuka i kolege Genjca, ja želim samo potpisjetiti da ovi sporazumi po kojim danas razgovaramo i sporazumi koje smo ranije ratificirali, su potpisivani u vrlo različitim vremenima, dakle vremenskim periodima. Mi smo imali slučaj da je od časa potpisivanja do ratifikacije prolazilo čak i po 3 godine, tako da smo imali slučajeve da se u međuvremenu mijenjala i pravna nadležnost, da je u nekim slučajevima bila pravna nadležnost entiteta a poslije je to prenijeto na državu BiH. Pravilo je da se tekst i sadržaj ovih ugovora i sporazuma zadržava prema onome što je bilo u času otpisivanja kod ratifikacije a onda dalje naknadno se mogu vršiti izmjene.

I, u tom smislu, ja predlažem da dadnemo saglasnost na sve, uključujući i ovu, razumjevajući prigovor koji su kolege iznjele. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ
Izvolite gospodine Pamuk,

MUSTAFA PAMUK

Ja se izvinjavam. Čini mi se da pravila koja ti spominješ Hasane ne postoje a ja se ne slažem s činjenicom. Ima vremena da se izmiri, da se to izmjeni ili da se doneše odluka i da se prihvati, da se govori mjestu koje postoji a ne o mjestu koga nema. Mi pravimo, mi radimo jedan ozbiljan posao. To mjesto se zove Kostajnica i dajemo saglasnost za Kostajnicu a ne, ne znam, nešto drugo. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Čuli smo gospodine Šiljegoviću, izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Samo vrlo kratko. Predsjedavajući, nije bilo ovakvih reakcija kad smo potpisivali neke sporazume u kojima se pominjala Vlada BiH, pa smo rekli da je to u datom momentu potpisano, pa smopodržavali potpisivanje sporazuma kraljevina, SHS-a itd. Prema tome, treba isti aršin za sve ostalo.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodin Brka želi govoriti, izvolite.

OSMAN BRKA

Ja se izvinjavam, neću ja uzeti puno vremena. Ja bih ipak da se glasa pojedinačno za svaku, da ne dođe do nesporazuma, da zbog jednog problema ostale ne prođu.

GORAN MILOJEVIĆ

Pa ja bih onda ako ćemo ovako, zamolio šefove klubova da se decidirano izjanimo jer, zaista uvažavam ovo što je rekao kolega Čengić, mislim da je to jedino ispravno. Mi smo danas ovde dali ratifikaciju nekog ugovora čini mi se SFRJ što je potpisnik, dakle ako smo to mogli, onda možemo i ovo.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro, ovako, onda ćemo prije odlučiti kako ćemo raditi. Prijedlog je bio da glasujemo u paketu. Glasujemo o načinu, sad određujemo se o tome kako ćemo glasovati. Prijedlog je onaj što je išao prvi, da se glasuje u paketu.

Ko je za taj prijedlog?

Protiv?

Uzdržan?

Konstatiram da smo sa 1 glasom protiv, velikom većinom za, 14 za, odlučili da ove sporazume glasujemo o njima u paketu.

Sada pozivam da se izjasnimo o ovim sporazumima radi samo preciznosti dakle, od 1 do 6,

HASAN ČENGIĆ

Odnosno od 20 do 25 dnevnog reda.

VELIMIR JUKIĆ

Jeste, jeste u dnevnom redu, znači od točke 20 do 25. Glasujemo u paketu.

Ko je da prihvatimo znači, damo suglasnost za ove pročitane sporazume.

Ko je za?

Ko je protiv?

Uzdržan? Zahvalujem.

Konstatiram da smo sa 13 glasova za, 1 glasom protiv, 1 glasom uzdržanim, dali suglasnost za ratificiranje aneksa od 1 do 6, ugovori između BiH i Republike Hrvatske o graničnim lokacijama, graničnim prelazima uzoni koje su dakle pročitan u ovim aneksima.

Došli smo do zadnje točke, to je bila četvrta,

Ad.4. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporauma o istovjetnom tekstu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH

Gospodin Halid Genjac, izvolite.

HALID GENJAC

Samo želim da napomenem. U međuvremenu je Komisija održala sastanak, formalno je sve dovedeno u red. Izvještaj imate pred sobom i predlažem da ga pročitate.

VELIMR JUKIĆ

Dobro. Dobili smo izvješće Komisije. Dakle Komisija je prema ovom što piše postigla sporazum o usuglašavanju teksta zakona. Mi trebamo usvojiti izvješće ove komisije. Pozivam da se izjasnimo o izvješću Komisije.

Ko je za?

Ko je protiv?

Uzdržan?

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili Izvještaj Komisije i time je i formalno Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi institucijama BiH, i formalno usvojen, odnosno prihvaćen.

Sa ovim smo za danas, pardon ispričavam se jeste,

Inicijativa za Predsjedništvo za proglašenje 11.7. dan žalosti u Bosni i Hercegovini

Otvaram raspravu, ispričavam se. Izvolite, izvolite

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Klub srpskih delegata je danas prije početka sjednice prihvatio da se ova inicijativa nađe na dnevnom redu. Klub se također slaže da bude određen jedan dan žalosti posvećen svim žrtvama u BiH. Mi smo biliži da je to dan početka možda sukoba jer od tog dana počinju žrtve u cijeloj BiH i smatramo i kažemo da je to materija koja se uređuje zakonom. Ako je to u nadležnosti Predsjedništva, neka se Predsjedništvo odredi

prema tome. I možda, par korekcija koje ovdje u obrazloženju sa kolegom Genjciem, naime, na kraju ovog obrazloženja, to su prije svega reakcije u kojima se izražava saučešće sa žrtvama i htjenje da se čini sve što je potrebno da se više nikada ne ponovi srebrenički zločin. Pravimo dodatak odnosno, popravke kao i svi ostali zločini u BiH.

Mi smo, evo predvidjeli ove popravke teksta inicijative i evo bliže smo da bi u nekom narednom periodu, zakonom trebalo odrediti jedan dan. A u varijanti zaključka, evo ja će pustiti da predlagač kaže, ako se to odnosi samo, bilo je takvih pitanja iz reda Kluba srpskih delegata, ako se to odnosi da Dom naroda upućuje inicijativu Predsjedništvu BiH, da 11. juli 2005.godine proglaši danom žalosti u BiH. Mislim da bi u toj varijanti mogli podržati takav zaključak, uz ove popravke gore teksta inicijative. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodine Šiljegoviću. Gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Ova intervencija na obrazloženje, mada obrazloženje ostaje na samoj sjednici i ono će propratiti samo prijedlog zaključka, prihvatom dakle da ovo, ali malo jezički možda bi lјepše bilo da se više nikad ne ponovi srebrenički zločin, niti jedan drugi zločin, niti jedan drugi zločin. Dakle, kao ni drugi nego, niti jedan drugi zločin. To je jedna stvar. Dakle, ta intervencija je prihvatljiva i iz torlamlalnih principa i sasvim jasnih razloga, opći, generalni dan, utvrđivanje nekog dana za neki period, naravno, to je predmet zakona. I, ako bi se išlo na neki dan koji se utvrđuje generalno za neki duži period, za više godina, to mora biti zakonom ... Ovo je dakle inicijativa u povodu ovoga što je sad pred nama i što je 10 godina i prihvaćam također da zaključak glasi – Dom naroda upućuje inicijativu Predsjedništvu BiH da 11.juli 2005.godine proglaši danom žalosti u BiH.

Prihvatom dakle, i naravno uvažavam i akcente iz diskusije kolege Pajića. Potpuno, s potunim pijetetom i potpuno uvažavajući svaku tragediju, svaku žrtvu i svaki zločin, ovo ne isključuje apsolutno da i neki drugi povodi i neki drugi dani ne budu dan žalosti. I, predlažem da se ovaj zaključak uputi i da se usvoji i uputi Predsjedništvu. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Pajić. Gospodin Šiljegović. Gospodine Pajiću vi ste prvi digli ruku.

ĐOKO PAJIĆ

Kolegice Ružo, kolege delegati, dame i gospodo, ja bih želio još jednom da pojasnim onaj moj prvi stav, kada je ova rezolucija predložena, zašto sam glasao protiv uvrštavanja u dnevni red ove tačke.

Naime, već sam rekao zašto. Ali hoću par napomena još da pojasnim to. Desili su se mnogi zločini u periodu '92-'95. ako se već otvaraju teme o zločinima, ja moram zaista ovom prilikom da kažem. Mnogo prije 11.jula, dešavale su se masovni zločini. Ne

u tom obimu kao Srebrenica, apsolutno. To je sasvim sigurno i tu ne sporim da je učinjen težak masovan zločin, najveći zločin u tom periodu od '92 do '95. godine.

Međutim, ima jedna stvar, ja sad, vi vjerojatno znate zašto to govorim, ovo što govorim. Dešavale su se pojedinačni, ali dešavali su se i mnogi drugi masovniji zločini. '93. godina, početak '92. godine mart, Sijekovac, zatim, zaista moram da napomenem 15.maj i stradanje vojnika i civila u tuzlanskoj koloni. To je jedan vrlo težak masovan zločin gdje je preko 250 ljudi mučki pobijeno iz zasjede. Izmeđuostalog civila, vojnika i svega ostalog. Licemjerno je to što se u Tuzli na taj dan, na taj dan stravičnog zločina, na tom mjestu na Brčanskoj cesti pravi roštiljada i proglašava se taj dan, danom nekakve pobjede. Ja ne znam nad kome pobjeda ako je tog dana pobijeno preko 250 ljudi, gdje su porodice čitave nestale, četvoro, petero, troje, dvoje iz jedne porodice. I niko ne osuđuje ni taj čin, taj zločin, čak se znači ti dani kada su činjeni zločini proglašavaju nekakvim danom pobjede i prave se fešte na tom istom mjestu gdje učinjen taj zločin. Zatim, da ne pominjem i ostale zločine Mrkonjig Grad itd.

Prema tome, upravo iz tog razloga ja zaista ne mogu da prihvatom jednu takvu rezoluciju kojom se samo jedan datum proglašava danom žalosti a svi drugi datumi se zanemaruju kao beznačajni i zanemarljivi datumi u koje dane su činjeni jedni takvi masovni zločini. Meni je zaista teško o tome da govorim, jer sam iz te kategorije učinjen je zločin nad mojim sinom, ali o tome neću ovom prilikom da govorim.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodine Pajiću. Gospodin Šiljegović je htio govoriti. Gospodine Šiljegoviću, izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Pa vrlo kratko ču. Evo, čini mi se da je kolega Genjac prihvatio da u obrazloženju u prvoj rečenici stoji, tokom proteklog rata počinjeni su brojni zločini na cijelom teritoriju BiH. Ja sam to isto, samo u srpskoj verziji stavio dole, da se nikada ne ponovi srebrenički zločin kao i svi ostali zločini u BiH, to je jedno. I, drugo, jeste, kao svi ostali zločini, a ne kao niti i jedan drugi zločin. I mi usvajamo samo zaključak danas, zaključak u kojem se Dom naroda upućuje inicijativu Predsjedništvu BiH da odredi 11.juli 2005.godine i proglaši danom žalosti u BiH, a konstatovali smo da je to materija koja se obrađuje zakonom itd. i da mi, evo mi ćemo smatrati u nekom drugom periodu, da će dan izbijanja rata biti dan koji je početak žrtava na sve strane, na cijelom teritoriju BiH, ali adhoc za ovu godinu, 2005. prihvatom da inicijativa ide prema Predsjedništvu.

VELIMIR JUKIĆ

Tako je. Mislim da je ovde bilo samo, pogreškom je neko rekao neki drugi izraz. Dakle, ovo se radi o zaključku koji ćemo znači uputiti inicijativu Predsjedništvu da proglaši taj dan itd. Neko je tu spominjao, ali pogreškom, nije bilo niti namjere niti ambicije da bude nešto drugo.

Dobro. Čuli smo sve, čuli smo ovu popravku, ovog teksta.

Jemo li je usuglasili?

Jesmo.

Nema više, prijavljenih. Ja pozivam na izjašnjenje o inicijativi za proglašenje 11.7. danom žalosti u BiH, pa će ići u Predsjedništvo.

Ko je za?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan? zahvalujem.

Konstatiram, da smo sa 14 glasova za, 1 glasom protiv, 1 uzdržanim, 13 glasova za, 1 uzdržanim, 1 protiv, usvojili odluku o upućivanju inicijative za proglašenje 11.7.2005.godine, danom žalosti u BiH. Inicijativa ide Predsjedništvu BiH.

Evo, s ovim smo iscrpili za danas predviđeni dnevni red. Ja zahvaljujem svim kolegama na evo, strpljivom radu i učinkovitom.

Kraj sjednice u 18:10 sati.